

Tabor

1946 GENERAL LEON RUPNIK 1996

1996

EL FORTIN

11-12

TABOR je glasilo Združenih slovenskih protikomunistov
TABOR je last in vestnik Tabora SPB. — Mnenja Tabora SPB
predstavljajo članki, ki so podpisani od Glavnega odbora.

Izdaja ga konzorcij. Predsednik: inž. Anton Matičič
Urejuje in odgovarja uredniški odbor glasila: za lastništvo
lic. Ivan Korošec, upravnik Božo Šušteršič.

TABOR is the voice of the Confederation of the United Slovene
Anticommunists.

TABOR es el órgano de la Confederación de los
Anticomunistas Eslovenos Unidos.

Director: Ing. Antonio Maticich,
Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina.
Propietario: lic. Ivan Korošec

Composición, diagramación, armado e impresión:
Talleres Gráficos VILKO S. R. L., Estados Unidos 425
(1101) Buenos Aires, Argentina, Tel. 362-7215 - Fax: 307-1044

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 321.385

NAROČNINA: Za vse države 20 USA dolarjev.

Naročila, reklamacije, nakazila, pošiljajte na naslov:
Bogoslav Sustersic, Gral. Vacca 988 (1686) Hurlingham,
Pcia. Buenos Aires, Argentina.

Dopise, članke in ostalo pošto pošljite na naslov:
Ivan Korošec, A. Lanz (C. 24) 4391, 1884 Berazategui,
Pcia. Buenos Aires, Argentina.

**KO „TABOR“ PREBERETE,
POŠLJITE GA V DOMOVINO!**

**Svobodni sveta
združite se!
Za Boga,
Narod, Domovino!**

Noviembre-Diciembre 1996 • Buenos Aires • November-December 1996

Neumrljivost ideje

„Barbari! Ideje ne boste ubili!“

Tako je v letih preoblikovanja argentinskega ljudstva v narod zaklical eden izmed slavnih očakov njegove zgodovine.

In se je izpolnilo! Argentinsko ljudstvo je postalo krepek narod.

Očak naše zgodovine, general Leon Rupnik, je še tisti silni zadnji trenutek, ko je zagledal vanj naperjene cevi barbarskih pušk, z gromskim glasom zaklical:

„Živel slovenski narod!“

Kakšna oporoka! Kot je pred njim v takšem utrinku večnosti ni bilo dano zapustiti še nobenemu pastirju slovenske črede.

Ker je bil junak! Resnični voditelj svojega ljudstva, ki je nenehno imel pred očmi in globoko v zavesti edino pravilno, edino veljavno politično taktiko:

Koristiti narodu!

Leta komunistične revolucije prav v času tuje okupacije so ohranila neizbrisne dokaze, da je vse, kar je delal in kako je delal in učil, koristilo trpinčenemu narodu.

Ker je bil do konca zvest neumrljivi ideji večnih vrednot:

Bog — Narod — Domovina!

General Leon Rupnik po dokončani nalogi, kakršno mu je naložila usoda, ki je ni iskal, ne bi bil nikomur napoti. Pa mu niso pustili, da bi jo dokončal. Posledica so Kočevski rog in stotine neznanih grobov širom mučeniške slovenske zemlje; eden izmed njih tudi njegov...

Zato je general Leon Rupnik po svoji nasilni smrti postal neugasli simbol slovenskega naroda na njegovi pošteni poti v slavno bodočnost.

Slava generalu Leonu Rupniku!

Ob 50 letnici smrti generala Leona Rupnika

Rojaki!

Petdeset let je minilo, kar se zbiramo, da počastimo spomin našega velikega junaka generala Leona Rupnika. O vseh Tvojih dobrih lastnostih smo že slišali, general, vsakomur je poznano Tvoje delo, zato naj bo današnji spominski dan posvečen Tebi, nekoliko drugačen. Upali smo, dolga leta smo pričakovali, da bomo že letos ponesli venec priznanja Tvojemu delu na grob v Belo Ljubljano, prav kakor Tvojim junakom domobrancem. Nič tega se ni zgodilo, morda bo treba čakati še dolga desetletja od Tvoje mučeniške smrti Tvojih poklanih junakov domobrancev, da boste dobili javno priznanje. Vedi samo, da je bil uresničen Tvoj predsmrtni krik „Živela Slovenija!“

Danes prihajamo k Tebi, da se Ti potožimo, da je tista Slovenija, o kateri si Ti sanjal in pretekli rodovi, drugačna, nespremenljiva bi bila zate, nespremenljiva pa je tudi za nas, preživete borce. Malo nas je še živih, ki se še spominjamo, kako so Te iskali po beli Ljubljani po razsulu Italije naši

politiki, cerkveni možje in preposti narod: „general! Pomagaj! Tisoči umirajo, kaj se boš Ti odvrnil od umirajočega naroda?“

Že takrat si vedel, da si s posegom pri novem okupatorju podpisal svojo smrtno obsodbo, še več, da Ti bodo očitali, da si zapravlil narodno in vojaško čast. Storil si, kar Ti je narekovala vest narodnjaka in kar Te je prosil narod: Tam so umirali ljudje... Nisi si mogel izogniti klicu dolžnosti, ki so Ti ga vcepili v vojaški

**Govornik pisatelj-soborec
Tone Brulc. Foto: Marjan Šušteršič**

akademiji, ki Ti ga je narekovalo Tvoje življenje, ko si videl trpljenje naroda, ki pa je obetalo, da bo še hujše. Še dolga leta je bilo utišano ime Rupnik in domobanstvo, čeprav nam je okupator pustil vse, kar smo že imeli in si priborili s trudem: Akademijo znanosti in umetnosti, slovenski denar, kot edini narod v okupirani Evropi, slovensko šolstvo, slovensko vojsko, brez vsakih nacističnih znakov. Slovenija: Notranjska in Dolenjska, katerim se je pridružila še Gorenjska in Primorska, so že predstavljale okrnjeno slovensko državo, kjer se je zbudila že ugašajoča zavest slovenstva.

Kdo je v tistih časih v zasedeni Evropi skušal uveljaviti vsaj osnove mednarodnega prava in rešiti pekoče socialno vprašanje? Ljubljana mesto heroj, ali ni bilo preskrbljeno s Prevodom? Izdajale so se slovenske knjige in prodajale kakor še nikdar prej, ustanovljale in podeljevale so se književne nagrade -pod okupatorjem, zahvaljajoč se gen. Rupniku.

Gen. Rupnika so odstranili s poveljstva- ostal je samo še inšpektor, vendar to ga ni odrezalo od domobranstva. Šele tretjemajski sunek v hrbet ga je prisilil, da je odstopil. Danes lahko rečemo, da za njegov odstop ni vedelo 90% domobranstva, tisti pa, ki so to storili na Taboru, so odšli domov, nato se pa hitro odpeljali na Koroško, namesto da bi vsaj poskusili braniti Ljubljano in potegniti vojsko na Gorenjsko in Primorsko, kjer naj bi se predala zaveznikom.

Vse široko zamišljeno delo je bilo s tem uničeno. Ko je Zaščita okraja Novo mesto še stala na Črti Mirna peč, Dalnji vrh, Novo mesto, Trška gora, Bela Cerkev, Dobrova, Št. Jernejin Kostavjenica, skupno s 1800 domobranci, so vodilni že bili na varnem.

Danes moramo, general, k Jaltski, Potsdamski pogodbi, pogodbi med Angleži z Avstriji, judovsko kliko v angleški vojski, divizionom redne izraelske vojske, pogajanju Tretje armade z Britanci, na žalost dodati še slovenske politike, ki so se brez zaprek že skoraj mesec dni sprehajali po Italiji in uživali dobrote, ki so jih ameriški Slovenci namenili vsem beguncem. Prepeljati toliko ljudi s prtljago je bilo malo težje kakor prepeljavati razorožene domobrance. Ni minilo dolgo časa, ko so se po naših taboriščih pojavili ljudje odrešeniki, ki so na ves glas zatrjevali, koliko so oni storili, da bi rešili domobrance, ki so takrat že skoraj mesec dni gnili v Kočevskem Rogu in Teharjah. Kje je ostal pa radioddajnik p. Godine?

Kje sta tiste dni živela gen. Leon Rupnik in družina? Grobi nehvaležneži niso imeli prostora zanj: Hrvati, ki so mu dali zatočišče med njimi, bili so

Hrvati, ki so odpeljali oba sinova na ladjo kot Hrvata. Oni so mogli, mi ne. Rojaki! dolga je naša izpoved, težka bo naša pokora!

Gen. Rupnik pride tiste dni v taborišče v Servigliano, ki je imela že od vsega začetka zveze z Ljubljano, ki nam je postavljala poveljnike taborišč, generalu ne dovoli vstopa, temveč ga opljuje. General, nismo bili taboriščniki tisti. Pozni rodovi se bodo čudili: Saj je bil vendar samo človek v stiski, ki si zase in za svoje ni iskal drugega kot miren kotiček. Medtem pa so slovenski ministri v londonski vladi še pet mesecev po vsem tem vlekli mastne plače.

Iz dejstev, ki smo jih videli in sami doživeli, moramo sestaviti mozaik resnice, pa naj bo ta lep ali grd. V zgodovini štejejo samo dejstva. Bila so nečloveška.

Takrat se je izvil generalu nečloveški krik obupa „Če me lastni narod ne mara...“ ni bil narod, general, bila je majhna skupinica mešetarjev s človeškim blagom, večina nas, domobrancev, o tem ni vedela ničesar.

Med tujci je našel zatočišče, tujci so ga prišli iskat in ni bilo usmiljene roke Veronike, ki bi mu obrisala pot z obraza. Sram je bilo tujcem izročati starega moža in so mu hoteli dati priložnost, da uide. „Ali niste ničesar pozabili, gospod general“? Imel je vso revščino pred seboj, nekaj perila in rokavice sem mu izročil jaz, ker ni dobil ničesar iz skladišča za slovenske begunce, medtem ko so gospodične in gospe hodile dvakrat na mesec v Rim po kožuhe, katere so potem prodajale. Tisto mu je dala roka sestre slovenskih bratov Makabejcev Ivanka Primožič-Irena, ki je sama z navomeškimi bolničarkami in ranjenci prirnila vlak v Avstrijo, ker so veliki madžarski humanisti-komunisti odpeljali lokomotivo.

Tako je bil izdan v smrt gen. Rupnik od samozvane elite (kakor je p. Laurič imenoval naše velekatoliške dvoličnike). Streljali so ga slovenski knojevci, pokopan je bil na poti, ki vodi na Žale. Od takrat si podajajo krivdo generala eni drugim. Nihče ni kriv: tukaj niso mogli metati krivde na tujce, bili pa so zdovski in domovinski mešetarji, ki so ga izdali, bila je rdeča Ljubljana, ki je pripravila železno kletko zanj, ki je pljuvala nanj in ga imela zaprtega devet mesecev, dokler ga ni strla.

Se še spomnite pompoznega vzklika slovenskega premiera? „Od danes naprej ni več vojne!“ Isto nam je zatrdil prvi poslanec miru v Buenos Airesu: „Od danes naprej samo pomirjenje in nič več vojne!“ **Slovenska hiša in politiki so besno zaploskali taki bedastoči.**

Prišlo je leto osamosvojitve, ki je bilo veliko in zgodovinsko dejanje, ki

pa vendar ni pokrilo zločina izpred petdesetih let.

Prišli so propagandisti s svojimi spravami. Danes je sprava, jutri je ni več. Držati je treba trdo vajeti v rokah, da kmet ne začne misliti; skrupujamo že prvi dan domobransko izjavo v Ljubljani, da bo bolj držala, čez par mesecev jo strgamo v Celju, da bo manj vidno.

Še danes leže iste veje za stopnice v Kočevskem Rogu kot so bile pred petimi leti, le na Teharjih se je gladina jezera dvignila, ker so navozili še več odpadkov in zgradili pasje odlagališče, kjer so pred petdesetimi leti umirali ljudje v strašnih mukah. General, bolje da nisi opazil tega, to ni narod, to ni država, o kateri si sanjal!

Ne, nam ni treba zaliti z voskom ušes, kakor je storil Odisej, da ne bi mornarji slišali pesmi siren, s katerimi so vabile k ljubezenski igri. „Ne ozirajte se ne na levo ne na desno, še manj pa nazaj, vaš pogled rajši v bodočnost! Prosite Boga, da bi vam morilci odpustil njihove grehe! V Buenos Aires so nam prišli solit pamet o svojo modrostjo, ki nima nič skupnega s svetopisemsko.

Včerašnji čas naših očetov, dedov in pradedov, čas častnih ljudi, bolj živi v nas, kot se pa tega zavedamo. Pred polstoletjem so Rupnikov čas zamejili s kupom trupel, čez katerega naj ne bi nihče videl, kaj je bilo prej. Začela se je doba triumfalistov, odtod tudi taka vnema pri zbiranju dokumentov tiste dobe po drugih deželah, medtem ko je treba tiste v domovini uničiti. Izginili so dokumenti o pobjah, ne more se dokazati osebne krivde za zločine tistih let, to je zadnja modrost slovenske politike. Nikoli se ne da kulturnega dokaza, ki ne bi bil v sebi že barbarski. Proti temu barbarstvu so naperjena protestna pisma, članki v naših občilih, polni negotovanja in očitanja proti neoliberalni vladi, ki je višek razbojništva, prikritega s hinavščino.

General! Ugaslo je ognjišče katolištva Evrope, ki si ga hotel Ti prihraniti Sloveniji. Bil si prvi slovenski general, ki ni bilo sram moliti rožnega venca pred divizijo in občinstvom, bil si pa tudi prvi, ki je videl, da Slovenci moremo priti do svoje države če se organizirani kot kulturna, civilna in pravna. Z gnusom bi pogledal na simbolične sprave, spominska obeležja, kjer ni mesta za Tvoje ime in ime domobranstva, vse dokler bomo verjeli v naše geslo: Bog, Narod, Domovina!

Slava Ti, hvala za nauk, ki si ga plačal s svojo krvjo Tvojih najboljših sinov!

Tone Brulc

Sveta noč, blažena noč...

Lepota in prisrčnost njene melodije je domala osvojila srca milijonov ljudi vsega sveta, predvsem pa nas evropejcev. Vsebinsko je Božič bogatejši na severni polobli. Ob dolgih zimskih večerih in nočeh imajo ljudje več časa za duhovno poglobitev, ne samo v verskem pomenu, ampak tudi kulturnem.

Je dovolj časa za igranje kart, šaha, špana in drugih iger. Tudi zgodbe in povesti pridejo na vrsto v tem letnem času, ko narava počiva.

Le kdo se ne spominja let svojega otroštva, ko je poslušal, ali pa celo sam prebiral **Andersenovo** zgodbo: „**Deklice z vžigalnicami**“. Njeno uboštvo in trpljenje sta nas otroke tako močno pretresle, da smo v mislih z njo sočustvovali in se tudi bridko zjokali.

Francoski pisatelj, **Georges Lenôtre**, nam v eni izmed svojih božičnih legend doživeto opisuje pretresljivo zgodbo božičnega večera, ki se je zgodila v času francoske revolucije v bretonski deželi. Bretonci so po mišljenju monarhisti, konzervativni in verni ljudje. Torej prepričani nasprotniki revolucije, katera je obglavila kralja Ludvika XVI in razkristjanila francosko ljudstvo.

V bretonsko vas so prišli revolucionarji (plave so jih imenovali), s seboj so privedli ujetnika in z njim grdo ravnali. Vojaki so zakurili ogenj ter sedli okrog njega. Ubogi mož je moral zatopljen v svoje misli zvezanih rok posedati v mrazu. Pogosto se je ujetniku približal zlobni **Pierrot** in ga opominjal, češ jutri ob zori te bomo ustrelili.

Iz bližne okolice, ki še ni bila pod oblastjo revolucionarjev, so se iz bretonskih cerkva pričeli oglašati zvonovi naznanjajoč prihod svetega večera. Doslej surovo obnašanje vojakov je postalo zopet človeško. Povelnikovo srce se je omehčalo — zapovedal je svojim vojakom naj ujetnika privedejo k ognju in mu razvežejo njegove roke. Nekdo je ujetnika vprašal, imaš ženo? Zopet drugi, imaš otroke? na vprašaja je ubogi mož odgovarjal pritrdilno. Beži, beži! Zakliče ujetniku poveljnik: Beži, beži! Ponavljajo za njim rojaki.

Ujeti mož jih je ubogal in bežal v noč. Hudobni Pierrot, je padel na tla in skesan svoje hudobije močno zaihtel tisti sveti večer 1795.

— Leta 1944 smo sorodniki, prijatelji in znanci skupaj z našimi domobranci praznovali zadnji sveti večer in božič. Komaj šest mesecev pozneje je velika večina od njih za vedno obležala v breznih Roga in drugod. Že na oblasti so bolševiki odločili, da bo največji praznik krščanstva postal navaden delaven dan. Po dolgih letih teme in sovraštva se je na slovenskem nebu zopet posvetila zvezda repatica, naznanjajoč nam veselo novico: vstanite Slovenci, vstanite! veselo zapojte božično pesem: „Sveta noč, blažena noč...“

Nace Frančič

**Zveza društev slovenskih
protikomunističnih borcev
TABOR
in Konzorcij glasila Tabor**

*želita svojim članom, naročnikom
in prijateljem
doživeto rojstvo božjega Deteta
ter zdravja, osebnega uspeha in sreče
v Novem letu 1997.*

Prekovali bodo svoje meče v lemeže

Ali je mogoče, da kak katoliški duhovnik ali celo škof simpatizira s komunizmom in ga celo odobrava? Ne samo, da je mogoče, marveč se to dejanski dogaja in časopisi o takih izjemah na široko poročajo.

Zanimivo je razmišljati o tem pojavu in iskati vzroke. Sv. Cerkev je komunizem vendar obsodila in okrožnica papeža Pija XI. o brezbožnem komunizmu je še vedno v veljavi. Kako da se najdejo duhovniki in celo kakšen škof, ki učijo nasprotno kot Cerkev?

Tu ne mislim razna diplomatska zblizanja Vatikana s komunističnimi režimi, ki nauka sv. Cerkve o komunizmu prav nič ne spreminjajo, marveč na resnično priznavanje komunističnih idej. Kako pride do tega, da jim kak duhovnik in celo škof verjame in jih zagovarja?

NEPOZNANJE CERKVENEGA SOCIALNEGA NAUKA

Prvi vzrok bo v dejstvu, da mnogi duhovniki danes cerkvena nauka, zlasti socialnega, ne poznajo dovolj. V nekaterih semeniščih je bolj v modi šport kot cerkvene vede, zato je bogoslovno znanje premnogih duhovnikov kar plitvo. To tudi zato, ker mnogokje rajši berejo razne teologe oporekovalce kot pa sv. Tomaža Akvinskega in Alberta Velikega.

Ni je zmote, ki ne bi vsebovala vsaj nekaj resnice. Treba je le znati tisti drobec resnice spretno napihnuti, ga postaviti v izložbo in primerno osvetliti, pa se bodo lahko verni kalini dali loviti.

Sv. Cerkev je objavila krasne socialne smernice v okrožnicah *Rerum novarum*, *Quadragesimo anno* in drugih, pa le počasi prodirajo v dejanja. Medtem je pa komunizem nekateri izmed njih prevzel kot svoje, jih začel propagirati in nekateri katoličani se navdušujejo zanj, namesto da bi se prizadevali, da bi se cerkveni nauk, katerega del so, upošteval in izvajal.

PRIVLAČNA GESLA

Če pridete v New York, stopite v park pri palači Združenih narodov. Tam boste videli doli ob reki bronast spomenik, ki predstavlja krepkega moža, kako zvija velik meč in ga kuje. Pod njim pa napis: „The shall beat their swords into plowshares“ (Prekovali bodo svoje meče v lemeže). Spomenik je dar Sovjetske zveze in je to tudi vidno napisano na njem.

Misel, da je treba meče, ki nas spominjajo na vojne, prekovati v lemeže in pluge, da z njimi preorjemo zemljo in jo naredimo rodovitno, je

vsakomur simpatična in jo pozdravlja. Ker je Sovjetska zveza voditeljica komunizma, večina ljudi, ki ta spomenik vidijo, misli, da je tisto o prekovanju mečev v lemeže komunistično geslo, in komunizem se jim prikupi, ko vendar dela za mir in proti vojni.

Na ročaju meča je križ kar močno poudarjen in dela vtis, kot da sta meč in križ eno.

Pred vhodom v palačo Združenih narodov je v velikimi črkami v marmor vdolben napis, ki ponavlja isto misel: „Prekovali bodo svoje meče v lemeže, svoje sulice v vinjake. Ne vzdigne več narod zoper narod meča, ne bodo se več učili vojskovanja.“ Nič ne piše, čigave so te besede, ker pa je prvi stavek isti kot na ruskem spomeniku, je naravno, da obiskovalec sklepa, da so komunistični nauk.

Dejanski so pa vzete iz svetega pisma in sicer iz prerokovanja preroka Izaija o mesijanskem kraljestvu resnice in miru v drugem poglavju Izaijeve knjige.

Koliko obiskovalcev, ki napis berejo, pa to ve? Drznem se trditi, da niti en odstotek ne. V večini te vrstice porajajo ali povečujejo simpatije do komunizma.

Enako se godi z duhovniki in celo kakšnim škofom, ki se navdušujejo za komunizem zaradi kakšnega lepega gesla, ki ga pri njem najdejo, ki pa je krščanskega izvora.

ŽELJA UVELJAVITI SE

Dodajmo še težnjo, ki je v vsakem izmed nas, da se radi pokažemo v javnosti, da radi slišimo, če ljudje o nas govorijo ali pišejo. Če hočemo pasti v oči in obrniti pozornost družbenih občil nase, moramo pa biti drugačni, kot so drugi okrog nas.

Na tisoče jezuitov v Združenih državah zvesto služi Cerkvi, pa o njih nič ne beremo in ne slišimo.

Father Joseph O'Rourke je na stopnicah cerkve Brezmadežnega spočetja v Mariboru pri Bostonu krstil sina znane agitatorice za splav Carrol Morreale, ki ji je krajevni župnik krst odrekel, pa so vse televizije in vsi časopisi servirali slike tega krsta.

Tako tudi kakšnega duhovnika in celo škofa želja, da bi postal znan in bi se njegovo ime imenovalo, zanese, da zavzame do komunizma drugačno stališče kot ga uči splošna Cerkev.

Če kdaj slišimo ali beremo, da je kakšen duhovnik ali celo škof šel le preveč na levo, pogledjmo in vedno bomo našli, da je v ozadju kateri omenjenih vzrokov.

Dr. Fr. Blatnik, SBD

Zakaj so me obsodili na smrt?

Na vse načine smo skušali pomagati rojakom, ki so jih Nemci preselili v Srbijo in na Hrvaško.

Malo pred veliko nočjo leta 1942. so pa Nemci v Beogradu zaprli več vodilnih Slovencev, katerih večina je končala v Dachau, in so iskali tudi mene. K sreči sem bil takrat v Sloveniji in me niso dobili.

Ker se v Srbijo nisem več upal, sem se začel posvečati delu za internirance po italijanskih taboriščih, kamor so začenjali Italijani na debelo pošiljati naše ljudi. Naša pisarna na Rakovniku je bila zdaj še bolj zaposlena.

Največ sem hodil v taborišča v Gonarsu, Monigo pri Trevisu in v Frascette v Srednji Italiji. Za otok Rab mi pa Italijani nikakor niso hoteli dati dovoljenja, češ da je zasedeno ozemlje. Sem parkat prosil apostolskega nuncija pri italijanski vladi za posredovanje, pa tudi on ni uspel.

Italijanom postal sumljiv.

Zelo pogosto sem potoval tudi v Rim, kamor sem nosil poročila škofa dr. Rožmana za svetega Očeta, da jim ni bilo treba iti skozi italijansko cenzuro, pa tudi pošto za dr. Kreka in druge naše ljudi v Londonu, ki sem jo oddajal jugoslovanskemu poslaništvu v Vatikanu. Za vsako potovanje sem moral dobiti od italijanske policije v Ljubljani posebno dovoljenje. Čez nekaj mesecev so pa Italijani ugotovili, da oddaja londonski radio najnovejše novice iz Slovenije vsake tri ali štiri dni za tem, ko jaz pridem v Rim. Postal sem jim sumljiv in začeli so mi slediti.

Pa še mene je vrglo v slabo luč. Nekaj internirancev iz gonarskega taborišča je ušlo. Pod barako ob ograji so izkopali rov ven na koruzno polje in jo brez sledu popihali. Med njimi je bil tudi neki dijak iz Device Marije v Polju, ki je bil nastavljen v pisarni in sva vsakokrat, ko sem prišel, precej govorila, ker je sprejemal pakete, ki sem jih prinašal. Italijani so me zato osumili, da sem bil kaj udeležen pri tistem pobegu, in so me na Mali Šmaren 1. 1942. aretirali, ko sem se pripeljal na železniško postajo v Rim.

Rimska ječa in rešitev iz nje.

Presedel sem tri mesece v samici v zloglasni ječi Regina coeli, dokazati pa le niso mogli. Ko so me 6. decembra izpustili, so mi rekli, naj se sv. Očetu Piju XII. lepo zahvalim, ker na njegovo posredovanje odhajam na svobodo. Na mojo pripombo, da itak nisem ničesar kriv, so dejali, da sem prvi jetnik,

ki grem iz tistega dela ječe na svobodo, ker od tam je pot ali pred vojaško sodišče ali na Liparske otoke.

Zunaj sem zvedel, da je bil škof dr. Gregorij Rožman med tem v Rimu in da je sv. Očeta naprosil za posredovanje.

Na praznik Brezmadežne je bila v cerkvi sv. Petra v Rimu velika slovesnost: sv. Oče je posvetil človeški rod Marijinemu brezmadežnemu Srcu. Mons. Moscatello, vršilec dolžnosti jugoslovanskega poslanika pri Vatikanu, mi je poslal vstopnico. Zelo sem je bil vesel. Ko sem pa prišel v cerkev, sem se kar naravnost prestrašil in se obotavljal iti na prostor, za kamor je veljala. Bila je namreč tribuna za diplomate, registrirane pri Vatikanu. Mons. Moscatello je videl mojo zadrego, mi prišel naproti in me postavil poleg sebe, na mojo levico pa britanskega poslanika Osborna, s katerim sva se dobro poznala, ker sva se večkrat dobila v čakalnici vatikanskega državnega tajnika kardinala Maglionaja.

Nič kaj prida nisem bil zbran med slovesnostjo. Upravičeno sem se namreč bal, da bom moral, kakor hitro pridem iz cerkve, oziroma s trga sv. Petra, zopet nazaj v ječo. Sedeč med diplomati Italiji sovražnih držav semnamreč javno priznal, da sem imel zveze z njimi, kar sem skušal pri zasliševanju kar moč tajiti.

Ko se je sv. Oče na nosilnici vračal iz cerkve, me je Mons. Moscatello popeljal čisto k nosilnici in sv. Očetu povedal, da sem jaz tisti, ki ga je rešil iz ječe. Dal mi je svoj blagoslov. Ko sem ga prejemal in se križal, sem se čutil tako srečnega, da bi bil pripravljen iti še enkrat v ječo samo za tisto doživetje, pa ni bilo treba.

Na smrt obsojen!

Nisem bil še en teden doma, ko sta prišla k meni dva italijanska tajna policista in mi povedala, da so me partizani obsodili na smrt. Ko sem bil še v ječi, so Italijani naredili ofenzivo v Iškem Vintgarju in zaplenili arhiv vodstva „Osvobodilne fronte“. V njem je bil tudi seznam oseb, ki so jih obsodili na smrt in jih je treba pospraviti. Med njimi da je tudi moje ime, sta mi rekla, nato pa vprašala če bi želel imeti policijsko varstvo, pa sem se zahvalil, ker bi s tem še bolj opozarjal na sebe. Ker sem bil veliko na potovanju, sem upal, da komunistom pač ne bo lahko najti me, zato niti nisem bil kaj posebno v skrbeh zaradi tega.

Nikakor pa nisem mogel doumeti, zakaj so me obsodili na smrt. Le kaj sem jim storil? Tako v Srbiji kot pa italijanskih taboriščih sem pomagal vsem brez razlike političnega mišljenja. Saj za to se takrat še brigali nismo. Da je le bil kdo Slovenec, pa smo mu nudili pomoč, če je bil v stiski.

Nekoč sem celo samo zato potoval v Rim, da sem nesel prošnjo škofa

dr. Rožmana na Mussolinija za pomilostitev Toneta Tomšiča, tajnika slovenske komunistične partije, ki so ga Italijani obsodili na smrt. Nihče mi ni povrnil stroškov za tisto potovanje, Salezijanska družba na Slovenskem ga je krila. Komunisti me pa za plačilo obsodijo na smrt! Nikakor mi ni šlo v glavo, kako je to mogoče.

Danes, ko gledam na tiste čase iz večje razdalje, pa to dobro razumem. Ločiti je namreč treba med komunistično propagando in njihovimi resničnimi nameni. Takrat tega še nismo videli tako jasno kot danes.

Komunisti so ustanovili „Osvobodilno fronto“ in na ves glas vpili, da se borijo proti okupatorjem za svobodo slovenskega naroda. Resnica pa je bila, da so hoteli s to propagando preslepiti narod, da bi jim verjel, jim sledil in s tem pomagal priti na oblast. Njihov resnični boj pa ni veljal okupatorjem, marveč vernim in zavednim Slovincem, ki niso hoteli tuliti z njimi.

Med narodom so hoteli veljati, kot da samo oni delujejo proti okupatorju in narodu pomagajo. Hoteli so imeti monopol za to. S tega razloga so vsakega, ki je narodu res pomagal, smatrali za svojega konkurenta in sovražnika in so se ga hoteli znebiti. To je bil vzrok, da so padli ing. Emer, Ivo Peršuh, dr. Ehrlich in drugi, in samo zaradi tega so tudi mene obsodili na smrt.

Naj bo moj sveti angel varuh lepo zahvaljen, da jim takrat nisem padel v roke!

Rev. dr. Fr. Blatnik, SDB

Seznam pobitih redovniških bogoslovcev domobrancev

Navadno se navajajo le škoffijski in dva redovniška (37+2)

I. CISTERCIJANCI: 3

1. Avsec Vinko, fr. Robert, 2. letnik, vrnjen.- Stari trg pri Ložu. Ta je v seznamu 39 bogoslovcev.
2. Kostelec Avguštin, fr. Marjan, 3. letnik
3. Kostelec Marko, fr. Janez, 1. letnik, rodna brata in opatova nečaka. Oba iz Št Ruperta pri Mokronogu, bolničarja v Novem mestu. Ustreljena na poti v Stično v jeseni 1945.

II. FRANČIŠKAN: 1

1. Rus Mihael, vrnjen. Ta je v seznamu škofijskih bogoslovcev.

III. LAZARISTI: 5

1. Kralj Jožef,	verjetno 1945
2. Krašovec Vinko	"
3. Perne Anton	"
4. Pogorelec Franc	"
5. Remic Bogomil,	padel 17.12.1944

IV. SALEZIJANCI: 17

1. Brancelj Jože,	pogrešan 1945, doma od Boštanja
2. Hrustelj Franc,	pogrešan 1945
3. Kastelic Anton,	pogrešan 1945
4. Kovač Anton,	pogrešan 1945
5. Kranjc Janez,	pogrešan 1945, iz Zabukovja
6. Lopert Štefan,	pogrešan 1945, Dokleževje
7. Pašič Jože,	pogrešan 1945
8. Pungeršek Stanko	pogrešan 1945
9. Šerjak Jožef,	pogrešan 1945, Velesovo
10. Štuhec Bernard,	pogrešan 1945
11. Tiselj Dominik,	pogrešan 1945
12. Tratnik Mirko,	pogrešan 1945 od Ljutomera
13. Anžel Ernest,	20.9.1943 v Vel. Laščah
14. Kološa Martin,	13.9. 1945 v Murski Soboti
15. Miklič Franc,	19.2.1945, od strojnice angleškega letalca
pri Vidmu na Primorskem
16. Šegula Anton,	25.4.1945 od angleške bombe v Ilirski Bistrici
17. Tratnik Stanko,	25.10.1944 na pohodu v Višnji gori, brat Mirka (12).
Torej bogoslovcev	3+1+5+17= 26
škofijskih	37
skupaj najmanj	63 ne pa 39 (prim. KG 1990,22,1)

REDOVNI BRATJE

1. Bruno Sotošek, S.O. Cist. kuhar v Slomškovem zavodu
2. Jevnikar Jožef, C.M.
3. Obran Konrad, C.M.
4. Pilih Maks, C.M.
5. Tul Ivan, C.M.
6. Rahal Janez, SDB

DROBTINICE ZGODOVINE, KI PRIHAJAJO NA DAN

Kolikokrat se je že pisalo o skladiščih, ki naj bi jih imeli spravljene in pripravljene za odločilni trenutek -konec vojne- Slovenska ljudska stranka? Potem pa je resnica počasi pronicala na dan, da ni bilo takih skladišč -zadnjič smo brali še letos, da je nekdo imel orožja kar za cel bataljon! Pomislite, že smo tako daleč od takrat, da nekateri mislijo, da se že lahko laže. SLS baje da je imela kar 22 skladišč, ko pa je prišel čas, je naša, podgorska protikomunistična ilegalna imela kar 4 puške in 12 ljudi, nekaj bomb in samokresov. Zapomnil sem se tudi operni daljnogled!

Ni šlo dosti bolje ilegalni, ki jo poznamo pod imenom Štajerski bataljon, ki je odrinil iz Bizovika 17. maja s 17. možmi, katerih je bila kar dobra polovica brez orožja. Vendar tudi ta ni računala z blagoslovom ljubljanskih gospodov, ki so hoteli ohraniti čiste roke.

Nobena teh ilegal ni dobila orožja od okupatorja, saj so do prve strojnice prišle komaj v boju na Krki pri Smolenji vasi! Polovično priznanje pa so od italijanske vojske dobile šele po 12. decembru 1942, ko so komunisti na deželi že pobili vse, kar bi se jim moglo postaviti v bran; s smrtno kaznijo je bilo zagroženo, če bi kdo organiziral odpor proti okupatorju izven Narodnoosvobodilnega gibanja (KP).

Nismo od včeraj obdarjeni od ljubega bogca s tako idiotskimi politiki. Po prvi svetovni vojni je ostalo v Velikovcu 50 tisoč novih strojnic in milijon pušk tipa Manlicher, hrane bi bilo pa zadosti za šest mesecev za celo Slovenijo. Vse to je bilo namenjeno na soško fronto, kjer je že delovalo 36 letal, 28 pa jih je bilo na ljubljanskem kolodvoru in bi jih bilo treba samo sestaviti, pa bi bili Slovenci prva letalska sila sveta. Italijani so šele pred koncem vojne dosegli število 135 letal, zavezniki pa še toliko ne. V Pulju, kjer je bila pomorska baza, so ravno tisti čas pripravljali podmornice in večina moštva je bila slovenska. Cesar sam jih je naprosil, če bi poskusili ostati pod vodo vsaj dve uri, oni pa so ostali kar štiri ure, da so pokazali svojo vdanost geslu: Vse za vero, dom, cesarja! Res se jim je potem posušil hrbtni mozek, toda dobili so pohvalo samega cesarja.

Treba bi bilo samo sprejeti Borojevičev predlog in z njegovo vojsko, ki je bila še disciplinirana, zasesti čimveč ozemlja. Ne, Bog ne daj! Pa mednarodno pravo?

General Rudolf Maister, ki takrat še ni bil general —čudno sploh, da so

mu gospodje tam v Ljubljani priznali generalski čin — deloval je namreč proti njihovi volji, je tisto res izvršil in še list se ni premaknil. Tako ne! so zavpili gospodje politiki. Vse mora biti legalno: dobimo komisijo iz Amerike, oni naj odločijo! Res so staknili nekje v privatni ustanovi — ne državni! — polkovnika Milesa, če je to sploh bil, Nemci so ga gostili šest dni, s Slovenci pa je prišel v stik, da je strah. Zbogom plebiscit!

Z železno rezervo Kranjske je šlo že lažje — premagani smo bili in Srbi so samo poslali par tovornjakov, naložili kranjsko zlato in ga mirne vesti odpeljali v Beograd. Slovenija nevesta, ki je brez dote vstopila po milosti božji v Jugoslavijo, je morali poslušati očitke o bratski dobrotljivosti. Morda so pa tam gospodje mislili, če nam je od Boga dana naloga, da spreobrnemo Balkan in še Vzhod povrh, da je tudi to del naše naloge — obdarovati južne brate, ki so nas osvobodili. Vsekakor je bilo lažje biti odvetnik francoskih in čeških družb, saj plačo si dobival redno. Kmet pa... kmet naj gre v rudnike v Ameriko ali Francijo, če mu je toliko na tem, da ostane blizu, pridno pa naj pošilja, kar zasluži. Gospodje so lačni bili prej, so lačni sedaj in še bodo!

Kakšen je bil pa položaj domobranstva po drugi svetovni vojni? Orožja je bilo odveč, v kletah okrožnega glavarstva smo odložili 800 odvečnih pušk, vojska je raztrejevala orožje in strelivo. Preveč vsega!

Toda ljubljanski gospodi je začela delati glava, kaj če začne še kmetu delati pamet? Izdali smo prvo podgorsko protikomunistično ilegalno, izdali smo Štajerski bataljon, ob italijanskem razsulu smo jih pognali močit noge na istrsko obalo, pokorno šli so backi, kaj bi jim dali sedaj ukaz, naj se umaknejo v Avstrijo, mi bi se pa že takrat „šockali“ v Italiji? Dobili bi slovenski Alcázar, ki ga tako krvavo potrebujemo, naši fantki in dekleta bi pa medtem pridno študirali v Italiji in Avstriji? Saj ko bo vsega konec, se bomo pa ponosno potrkali po prsih: Ali smo vas reševali! Škoda da boste takrat gnili že v kočevskih gozdovih, na Teharjih in jaških Hrastnika! Kako trdoživa je laž, da more še do danes trajati!

Letos pa je ameriška veleposlanica Swanee Hunt izročila avstrijskemu notranjemu ministru Casparju Eimenu dokumente o orožju, ki so ga skrili Američani v Avstriji, če bi prišlo do vojnega konflikta med Vzhodom in Zahodom. To ni bil mačji kašelj ali pa laži „naših“ voditeljev: kar 79 skladišč orožja so Američani pustili Avstrijcem, samo da zadrže za nekaj časa Balkance in vzhodnjake. Da, tudi domobransko orožje izpred dravskega mostu je bilo, hrvaško izpod Humperka, četniško in iz vsega sveta.

CIA je boljša kot so sedanji računalniki, možgani so ji začeli delati.

Zakaj ne bi izbrali prošnje kanclerja Figla in zunanjega ministra Gruberja, ki sta se tako tresla pred barbari iz Balkana in se napravili, da so tam pozabili Slovence v Italiji -ubogi begunčki, potem oni drugi Slovenci na Koroškem, ki so jih dali Nemcem, da bodo umrli usmiljene smrti, potem pa še oni drugi, ki rinejo na Koroško in one druge, ki se podé za njimi. Kmetje! Drobiž! Esesovce imamo zaenkrat še, prav tako naciste, Waldheimer je zaenkrat v rezervi, če pa bo treba, ga bomo pa tudi uporabili.

S par bataljoni judovske redne vojske, ki jih bomo prepeljali iz Izraela, bomo napravili mir, ne da bi se nam bilo treba mazati roke.

Bere se kot pravljica, bila je in bo ostala kruta resničnost! Do zdaj so izpraznili pet skladišč, ogledovanje bo dovoljeno, ko bodo vsa prazna.

Tone Podgorc

MED NAMI

Spominska proslava v Midlandu 8. sept. 1996

V letošnjem letu nam vreme ni bilo naklonjeno, ko smo 8. sept. poromali v Midland, da bi se poklonili pomorjenim domobrancem ob njihovem križu, saj je deževalo po malem kar cel dan. Kljub slabemu vremenu so se naši najbolj zvesti rojaki zbrali kar v lepem številu pri križu ob pol 11ih dopoldne, da se s prisotnostjo spomnijo pobitih mučencev. Kljub rahlemu dežju so vztrajali pri proslavi ter poslušali slavnostne govornike, ki so prišli iz Slovenije, beograjski nadškof dr. F. Perko, urednik Družine dr. J. Gril in novinar Ivo Zajdela. Verno ljudstvo je bilo zadovoljno z vsebino njihovih govorov in jih navdušeno poslušalo. V začetku spominske proslave jih je pozdravil predsednik Tabora v Torontu Blaž Potočnik, nato sta skupna moška zbor župnij pod vodstvom Naceta Križmana odlično zapela dve pesmi, časnikar Ludvik Jamnik pa je z občutkom podal recitacijo v kateri se je spomnil naših pomorjenih domobrancev.

Takoj po proslavi pri križu je bil križev pot, nato kosilo, ob 1.15 popoldne pa je nadškof dr. F. Perko daroval sv. mašo ob asistenci slovenskih duhovnikov. Pri njegovi pridigi se je spomnil domobranskih žrtev med

revolucijo in po vojni pomorjenih, po sv. maši pa duhovniki z nadškofom peli pete litanije Matere Božje. Klju slabemu vremenu se je romarska cerkev napolnila do zadnjega kotička in ljudstvo je verno prepevalo Marijine pesmi pri odpevih litanij. Po končanih Obredih so se ljudje zaradi slabega vremena začeli vračati na svoje domove zadovoljni, da je spominska proslava lepo uspela. V petek, 13. sept. pa je društvo Tabor priredilo v Linden restavraciji na čast novinarju Ivotu Žajdeli slavnostno večerjo in s tem smo nekako zaključili njegovo 14 dnevno bivanje v Kanadi. Tudi njegovi najnovejši knjigi „Zasuta usta“ in „Leta velikih prever“, ki jih je prinesel s seboj, sta bili hitro razprodani.

Obiskal je tudi več svojih znancev in prijateljev, ki jih ima v Ontariju, nato pa se je 17. septembra vrnil v Slovenijo.

Blaž Potočnik

Domobranci počastili spomin generala Leona Rupnika

Ob 50. letnici mučeniške smrti generala Leona Rupnika, je daroval sv. mašo rev. Jože Škerbec, delegat slovenskih dušnih pastirjev v Argentini, v nedeljo 8. septembra v Rožmanovem domu — spomeniku domobrancem. Preživeli domobranci in njihovi svojci so napolnili daritveni prostor. Ljudsko petje sta spremljala s harmonijem in vijolino Nerina in Tone Šušteršič. Ob strani oltarne mize je visela slika generala Leona Rupnika in njegova domobrantska uniforma in pred njim slovenski šopek.

Po maši je Ivan Korošec napovedal slavnostno komemoracijo. Mostrsko in občuteno sta podala Nevenka in Štefan Godec veličastno recitacijo Nikolaja Jeločnika „Generalu Leonu Rupniku“.

Nato je govoril o osebnih spomilih življenja in smrti generala preživeli domobranec — pisatelj Tone Brulc. Svoje razmišljanje je zaključil:

„Upali smo, dolga leta smo pričakovali, da bomo že letos ponesli venec priznanja Tvojemu delu na grob v belo Ljubljano, prav kakor tvojim junakom domobrancem. Nič tega se ni zgodilo. Morda bo treba čakati še dolga desetletja od tvoje mučeniške smrti in tvojih poklanih junaških domobrancev, da boste dobili javno priznanje. Vedi samo, da je bil uresničen tvoj predsmrtni krik „Živela Slovenija!“. Danes prihajamo k tebi, da se ti potožimo, da je tista Slovenija, o kateri si ti sanjal in pretekli

Del vernikov med spominsko mašo

rodovi, drugačna. Nesprejemljiva bi bila zate. Nesprejemljiva pa je tudi za nas, preživete borce... General! Bil si prvi slovenski general, ki ga ni bilo sram moliti rožnega venca pred divizijo in občinstvom. Bil si pa tudi prvi, ki je videl, da Slovenci moremo priti do svoje države, če se organiziramo kot kulturna, civilna in pravna družba. Z začudenjem bi pogledal na simbolične sprave, spominska obeležja, kjer ni mesta za tvoje ime in ime domobranstva, vse dokler bomo verjeli v naše geslo: Bog, Narod, Domovina!

Recitatorja Nevenka in Štefan Godec.

Foto: Marjan Šušteršič

Slava ti, hvala za nauk, ki si ga plačal s krvjo tvojih najboljših sinov!"

Pavla L. Korošec je prebrala odlomek razmišljanja Marjana Loboda o generalu „... Koliko javnih delavcev, politikov ali narodnih voditeljev je v svoji oporoki zapisalo, kar je zapisal

slovenski poštenjak, general Leon Rupnik: „Stopam pred božji stol s prepričanjem, da so Slovenci res sicer najmanjši, pa vendar najbolj vrl in nadarjen evropski narod. V tem narodu je še čvrsto zakorinjena blagovest človekovega odrešenja, ki jo je zasejal Sin božji: Ljubi svojega bližnjega kot sam sebe! Redke izgubljene duše, so samo potrdilo tega, zaradi česar sem srečen in ponosen, da sem Slovenec. Bog živí! Navzlic vsem dokler mu bo ostal zvest.“ — In takemu človeku so sodili kot nemčurju, kot izdajalcu slovenskega naroda in nad takim človekom smo morda tudi mi zdvomili. Bog nam odpusti!

S pesmijo „Oče, mati...“ smo zaključili slavnostno komemoracijo. Sledilo je kosilo v prijetnem razgovoru in oživiljanju spominov na junaške pohode in zmage slovenskih domobrancev!

P.K. Buenos Aires

Spominska svečanost na Orlovem vrhu v Clevelandu Sobota, dne 15 junija 1996

Komaj smo pospravili zastave in vence, ki so krasili Orlovvrh za 50 letnico pokola Domobrancev, že smo ga na novo okinčali -to pot za 50 letnico zverinskega umora generala Rupnika.

Orlov vrh je bil ves praznično okrašen. Takoj pri vhodu so nas pozdravile slovenska, ameriška, kanadska in argentinska zastava. Skozi špalir slovenskih zastav smo prišli do slavoloka ovitega s slovensko trobojnico. Tam je visela slika generala Rupnika in pod njo velikanski napis: **Ob 50 letnici mučeniške smrti generala Rupnika.** Kapelica je bila vsa v cvetju, enako tudi Bela stena in kip domobranca. V kapelici pa je gorelo nešteto svečk v spomin našim dragim. Ves hrib je bil razsvetljen, zakar je včasih skrbel pokojni Milan Dolinar, sedaj pa je to prevzel njegov sin Gregor, ki je že kot mlad deček vedno pomagal svojemu očetu.

Precej se nas je zbralo za večerno srečanje pri Brezjanski Mariji. Letos so vodili večerni program člani Tabora iz Toronta, ki so se v lepem številu udeležili in prinesli s seboj tudidomobranski prapor, ki je stal poleg clevelandskega pri vratih kapelice.

Po kratkem pozdravu je Luka Jamnik občutno, s srcem in dušo recitiral pesem „Posmrtni spevi“, ki nas je vse ganila. Nato smo zmolili rožni venec

za vse umrle Domobrance, ki so se z nami udeleževali teh spominskih proslav.

Nato je prevzel besedo predsednik Torontskega Tabora g. Blaž Potočnik. S spoštovanjem se je spomnil generala Rupnika in pokojnega Škofa Rožmana.

Slovenija je sedaj samostojna in svobodna, vendar vlada ni naredila ničesar in se ne drži svojih obljub. Pobiti Domobranci so še vedno brez imena, brez pravic. Tudi zavezniške vlade, ki so jih poslale v roke Titovim krvnikom, še vedno molčijo, čeprav ves svet ve o nesramni kupčiji s Titom.

Vendar pa i vsi dobro vemo, da pravični sodbi nihče ne bo ušel...

Zato vztrajajmo, strnimo se, samo peščica nas je. Bodimo iskreni in zvesti našemu geslu: **Bog, Narod, Domovina.**

Po govoru smo zapeli nekaj domobranskih pesmi in se zbrali kot vsako leto pri kresu. Tam smo še dolgo obujali spomine s svojimi prijatelji z željo, da se prihodnje leto spet srečamo.

Udeleženec

OB 53. OBLETNEM SPOMINU

Skoro pol stoletja so bili branilci Grčaric in Turjaka v Sloveniji javno zasmehovani. Njihova grobišča po mučeniški smrti in sodni. Po drugi strani pa so bili prepričani v večnost svoje napihnjene lažne slave.

Pa se je podrl njihov Babilon in iz ruševih laži, domišljije in prevzetnosti nezadržno klije zasuta, zamolčana resnica, ki obtožuje in gloda vest partijcem in njenim partizanom:

„Zakaj ste napadli Grčarice in Turjak, ki so šle naproti zaveznikom, NE NEMCEM?

Zakaj ste za napad poklicali na pomoč včerajšnje fašiste in požigalce slovenskih vasi ter z njimi in njihovim težkim orožjem rušili postojanki svobodnih Slovencev?

Zakaj niste držali dane besede predaje?

Zakaj ste zajete ranjence na licu mesta postrelili?

Zakaj ste pripravili sodno farso v Kočevju, kjer ste jih lažno obsodili 16, brez „sodbe“ pa umorili preko 600?

Zakaj niste za nasilja sodili odgovorne Italjane ob razpadu Italije, temveč sta se rokovali z njimi in jih mirno pustili domov?

In še: Za kakšno „Smrt fašizmu in svobodo narodu“ se je borila vaša - italijanska fašistična brigada Garibaldi v Sloveniji?

Pozdrav domovini

Prinašam pozdrave z onstran oceana. Pozdrave in najboljše želje vaših sorodnikov, prijateljev in znancev.

Rad bi vam povedal, da kljub nekemu blagostanju v tujini, že pol stoletja hrepenimo po resnično demokratični Sloveniji, po lepši, mirni in srečni domovini pod Triglavom.

Ko sem kot domobranec udarnega bataljona hodil tu okrog, sem občudoval te čudovito lepe kraje, ko smo varovali vaše domove s srčno željo, da bi že skoraj prešla vihra revolucije, ki je vsaki vasi utisnila pečat krvi.

Potem smo zapuščali domove pred novim nasiljem, pred novim okupatorjem. Nismo šli iskat Amerike, ne slajši kos kruha, kot je bil doma.

Šli smo svobodo iskat, zase in za vse vas, ker smo vedeli, da nekje mora biti pa četudi na koncu sveta.

In to svobodo smo kopali v tujih rudnikih, iskali na prostranih prerijah Amerike, v širnih kanadskih gozdovih, na avstralskih stepah in neskončni Pampi pod južnim križem Argentine.

Na tujih tleh smo jo grebli, da jo nekoč ponesejo domov.

Nasilje, ki ste ga trpeli doma je segalo tudi za nami po vseh kontinentih, a se nismo strašili in še manj odnehali v naši zahyevi svobode in pravice za domovino.

Svetu smo govorili o boljševiški sužnosti, pisali in dokazovali. In svet nas je slišal, poslušal, razumel, se zganil in nam ponudil roko.

Bili smo prepričani, da bo vzknila slovenska svoboda, da mora vzklti iz zasutih brezen in kraških jam, kamor je padlo toliko klenega in zdravega zrna.

Ko se danes na pogorišču in razvalinah boljševizma sprašujemo, zakaj je bilo potrebno toliko nasilja, žrtev, trpljenja, krvi in solza, najdemo odgovor v starem Urbanju zakonov:

Žrtve naroda so porok njegovemu boljšemu jutri.

Zato poklon in večna zahvala vsem žrtvam za slovensko svobodo in samostojnost!

Sedaj pa smo poklicani mi, da dopolnimo to svobodo in utrujemo samostojnost!

Bodimo zidarji nove Slovenije!

Tvoj in moj glas na volitvah bo opeka za trdno in lepšo stavbo domovine.

Tvoj in moj glas bo odločal, ali smo vredni demokratične, pravne države in poštene vlade, ki bo zacelila še vedno odprte rane, ki bo popravila krivice, ki bo vrnila ukradeno prvotnim lastnikom, ki bo odpravila privilegije: ki bo nagradila pošteno delo in zvestobo narodu in strogo kaznovala korupcijo, nepoštenost in organiziran kriminal.

Tisti, ki je trpel komunistično nasilje, je spoznal, da je komunizem največja nesreča za narod.

Slovenci po svetu smo neuradni poslanci Slovenije po vseh kontinentih in deželah sveta. Tudi zaradi nas je bila Argentina ena izmed prvih ameriških držav, ki je priznala slovensko samostojnost.

Kot te mi neizmerno ljubimo Slovenija, tako nas tudi ti ne pozabi na daljnih tujih cestah!

Široko odpri vrata vsem tvojim otrokom, ki bi se radi vrnili k tebi Slovenija. Bodi odslej tudi nam — mati!

Pred dnevi je dejal prijatelj, ki je tudi sedaj v Sloveniji, da ga je ustavil nekdo, ki se mu zdi, da nas Slovence v svetu še vedno gleda z rdečimi očmi rekoč: „Ja pa kaj za hudiča se vi izseljenci vtikate v to našo politiko, saj ne plačujete nobenega davka Sloveniji.“

Davka Sloveniji, ki ga plačujemo Slovenci po svetu, ne bo plačal nihče v domovini. Ta davek je naša slovenska kri, ki se izgublja iz naših družin in jo požira tujina!

Davek, ki ga plačujemo so mladi rodovi, ki jim je tujina domovina in Slovenija daljna dežela babice.

Davek so skupni slovenski domovi, zgrajeni z našimi žulji, zgrajeni še preje kot lastni domovi, so naše šole, kjer učitelji in profesorij poučujejo brezplačno. So naši starostni domovi, pa knjige, revije, časopisi, ustanove in organizacije.

Vse to in še marsikaj je naš davek zvestobe Sloveniji.

Velik je ta davek drage sestre in bratje, toda ne prevelik, zate draga, ljubljena Slovenija.

Saj te imamo rajši kot tri Amerike, rajši od svojega življenja, zato smo umirali zate — še veš?

Zato živiš in boš vedno živela v naših srcih!

Bog živi te, zdrava, lepša in srečnejša domovina — mati nam vsem — draga slovenija naša!

Ivan Korošec

Bo Slovenija dobila prenovljeno vlado?

Marjan Drobež

Državnozborske volitve v Sloveniji so prinesli mnoga presenečenja, ki jih javnomnejske raziskave niso napovedale. Uspeh dveh t. i. pomladni strank — SLS predsednika Marjana Podobnika in Socialdemokratske stranke Janeza Janša — pomeni temeljito spremembo razmerij med političnimi silami. Gre dejansko za politični preobrat, ki bo zagotovo vplival na prihodnjo politiko in usmeritev v Sloveniji. Prav tako pomeni presenečenje nazadovanje Slovenskih krščanskih demokratov, ki so volitvah leta 1992 bili druga stranka v državi, zdaj pa so četrta na lestvici parlamentarnih strank.

Kar zadeva volilne izide, ki pa so še začasni in neuradni, je Liberalna demokracija Slovenije prejela nad 27% glasov — zanjo se je izteklo okoli 286 tisoč volilnic upravičencev. S tem rezultatom ostaja največja politična stranka v državi. Na drugem mestu je Slovenska ljudska stranka, za katero je glasovalo 19,48% od vseh upravičencev oz. 206 tisoč volilcev. Za Socialdemokrasko stranko se je izreklo 16,12% upravičencev, to je 170 tisoč volilcev. Slovenski krščanski demokrati so prejeli 9,53% glasov, to pomeni, da je zanje glasovalo okoli 101 tisoč volilcev. Sledi Združena lista socialnih demokratov, ki je drugi veliki poraženec. Prejela je 9,53% glasov oz. je zanjo glasovalo 95 tisoč volilcev. Presenečenje pomeni uspehe Demokratične stranke upokojencev Slovenije, ki je prejela 4,31% glasov, ter je zanjo glasovalo 45 tisoč volilcev. Kot kaže, bo svoje poslance v novem slovenskem parlamentu imela tudi Slovenska nacionalna stranka Zmaga Jelinčiča s 3,22% glasov: zanjo je glasovalo 34 tisoč volilcev.

Volilna udeležba je znašala 71,92% vseh upravičencev; ta odstotek Slovenijo približuje drugim državam s parlamentarno demokracijo. Spet pa se je ponovilo, da je bilo veliko glasov — kar okoli 70 tisoč — neveljavnih. Dodati gre okoli 8% glasov, ki so izgubljeni zato, ker so bili oddani majhnim političnim strankam, ki niso vstopile v državni zbor. Letih pa je večje število.

POD DO NOVE STABILNE VLADE BO DOLGA IN NAPORNA

V Sloveniji sta se z volitvami ustvarili dve politični koaliciji, to je

pomladnih strank in koalicija levoliberalnih strank. Obe imata približno po 45 poslancev oziroma vsaka polovico glasov v parlamentu. Programi strank v obeh blokkih so zelorazlični; zato bodo pogovori o morebitni sestavi koalicijske vlade zagotovo dolgi in težavni. Predsednik republike bo madat za oblikovanje vlade, kot to določa ustava, gotovo poveril dr. Janezu Drnovšku, predsedniku najmočnejše politične stranke. Le-ta je že izjavil, da v razgovorih ne bo imel predsodkov do nobene stranke. Lahko se bo zgodilo, da Drnovšek ne bo uspel, in v tem primeru bi mandat za sestavo vlade poveril Marjanu Podobniku, predsedniku najbolj uspešne pomladne stranke. V krajnem primeru, da noben mandatar ne bi uspel sestaviti vlade, ni izključen razpis novih izrednih volitev.

V neposredni prihodnosti lahko pričakujemo novo zapleteno politično odbojbo v Sloveniji. Novi državni zbor bi moral oblikovati v enem mesecu po volitvah, nato pa v naslednjem mesecu tudi vlado. V programu vlade naj bi namenjali največjo skrb gospodarstvu in socialnim vprašanjem, pa tudi vključevanju Slovenije v Evropsko zvezo in v vojaško-obrambno organizacijo Nato.

Novi glas, 43

Čas v prehodu!

Tako bi lahko poimenovali sedANJI čas. Nismo se še otresli stare miselnosti. Predvsem nas obremenjujejo stare vrednote. Podobni smo otroku, ko se prvič postavi na lastne noge.

Tako je še kar lepo število tistih, ki so prepričani, da nam je bilo veliko bolje v pokojni Jugoslaviji in komunizmu. Zastonj je vsako prepričevanje. Malo je takih, ki so sposobni razmišljati z lastno glavo. Predvsem pa ne morejo razumeti, da je za vse težave kriv komunizem oziroma vladavina revolucionarjev.

Večinoma odgovarjajo s staro floskulo „vsi so enaki“. Stara komunistična praksa je prevaliti krivdo na tistega, ki ni nič kriv. Dragi Slovenci, ali se še spominjate, kaj vse so počeli s prvo vlado, ki jo je vodil Lojze Peterle? Bil je krivec za vse tegobe, tudi izmišljene. Zjutraj nas je pozdravila napovedovalka na radiu z besedami: „Dobro jutro, beda!“ Nihče pa ni pomislil, da se je ta ista vlada bojevala na več frontah. Tako se je bojevala za osamosvojitve, bojevala se je proti raznim komunističnim vrinjencem, predvsem pa proti vsem, ki so skušali za vsako ceno ohraniti

stare vrednote, utrjene v petdesetletni vladavini revolucionarjev.

Drugi primer je rušenje prejšnjega obrambnega ministra Janeza Janše. Motil jih je, ker je razkrival komunistične grdobije. Razkrival je malverzacije prejšnjih in tudi že zdajšnjih oblastnikov. Toda po stari revolucionarni praksi je večji krivec tisti, ki razkriva lumparije, kot pa lump, ki jih dela. Posebno so se izurili tako imenovani eldeesovci, komunistični podmladek. Pri vseh največjih lumparijah so navzoči. Največja je ta, da nosijo ime liberalcev. Nič skupnega nimajo z liberalizmom evropskega formata. Njihov temeljni cilj je bogatenje za vsako ceno. Seveda so izbrali tako imenovani prehodni čas. Njihovi mentorji iz združne liste so kar nekaj let sestopali iz oblasti. To je bil čas za krajo premoženja, ki so ga ustvarili delavci in kmetje. Naloga novih strank je predvsem ozaveščenje naših ljudi. Spoznati morajo, da so komunisti in njihovi vazali krivi, da imamo 130.000 brezposelnih, da imamo 250.000 upokojencev, ki ne morejo preživeti s svojo pokojnino, in da imamo 200.000 delavcev s plačo, ki ni vredna tega imena. Na drugi strani pa nove bogataše, ki se vozijo z najnovejšimi avtomobili in kupujejo najdražja stanovanja. Ne smemo pozabiti niti tega, da so liberal — komunisti tudi krivi, da imamo 200.000 tujerodnih državljanov. Čas prehoda je čas streznitve našega naroda. Res gre vse počasi. Vendar gre in bo šlo hitreje, če bomo sprjeli nove vrednote oziroma se oprli na narodne vrednote. Predvsem pa se moramo vsi dobro misleči Slovenci združiti. Ne smemo dovoliti, da nas razdvajajo. Stranke slovenske pomladi bodo močne samo, če bodo pozabile na svoja nesoglasja. Temeljni cilj mora biti ta, da se dokončno poslovimo od „osvoboditeljev“. Najkončno zavlada demokracija. Predvsem pa demokracija brez povezave s staro, propadlo revolucionarno kliko. Čas prehoda se bo le tako skrajšal.

Alojzij Dražgoš, Ljubljana

DA NE POZABIMO

Ustanovitev partizanstva

22. junija 1941, ob napadu Nemčije na Sovjetsko zvezo, se je v hitric sestal CK KPS in z letalom „pozval vse Slovence v enoten blok vseh zatiranih narodov (ne okupiranih!) pod vodstvom SSSR in delavsko — kmečke rdeče armade. Veličastna borba, ki jo bije herojska rdeča armada,

ki jo bijejo vsi sovjetski narodi pod genialnim vodstvom svojega in našega velikega Stalina!

Komunisti, pokažite, da komunist nikdar ne položi orožja. Pokažite, da ste dostojni velike časti biti vojak v armadi, ki ji stoji na čelu naš veliki Stalin!“

1. decembra 1941 je Mihajlovič sporočil kralju v Londonu, da je Srbija očiščena partizanov. Kralj ga je povišal v generala jan. 1942. Tudi Velika Britanija in ZDA sta Mihajloviča priznali za voditelja odpora na vsem Jugoslovanskem ozemlju ter mu začeli pošiljati vojaško pomoč.

28. aprila so vodilni slovenski komunisti v Ljubljani doživeli presenečenje. Kvestor italijanske policije je dal nalog za aretacijo 32 oseb. Skoraj vsi vodilni komunisti so bili zaprti.

Dne 10. maja pa so Italijani vse izpustili. Načelnik OVRE — Onih jim je pri izpustitvi rekel: „Cilj — razbitje Jugoslavije, za kar smo se borili mi in vi — je dosežen. Sedaj pa mirujte.“

Kocbek je v tistih dneh zabeležil: „Še komunisti so mirovali. Trpeli so pod težko travmo. Njihovo veliko upanje je bila Sovjetska zveza, a ta je leta 1939 sklenila pakt s Hitlerjem.“

Tesnoba komunistov pa se je sprostila 22. januarija 1941., ko je Hitler nenadoma napadel SSSR.

Iz tega sledi: Brez nemškega napada na Sovjetsko zvezo, bi slovenski komunisti ne čutili potrebe po „nar. osvobodilni borbi“.

Ko sta Hitler in Stalin sklenila prijateljski pakt 23. avgusta, 1939 so slov. komunisti opustili prejšnja protifašistična gesla in jih zamenjali z narodno obrambnimi. Sredi leta 1940 so ustanovil društvo „Prijatelj Sovjetske zveze“. Povdarjali so vzajemno prijateljsko pogodbo, katero je Sovjetska zveza sprejela, toda pristala na pogodbo prijateljstva inenapadanja (5. maja, 1941). Ob Hitlerjevem napadu na Jugoslavijo se Sovjetska zveza ni ganila. Celo en mesec po nemškem napadu na Jugoslavijo so Sovjeti na voljo Hitlerja izgnali iz Moskve poslanika Gavrilooviča.

Izvršni odbor Osvobodilne fronte je 8. maja 1942 izdal okrožnico pod naslovom: „Posebna navodila političnemu in kulturnemu delu,“ ki jo je napisal Peter Kalan — Boris Kidrič, v njej pravi:

„22. junija je obletnica napada na Sovjetsko zvezo. Politkomisarji morajo v vseh edinicah in na terenu pripraviti svečane sestanke. Sestanki

morajo izzveneti za trajno bratstvo s Sovjetsko zvezo in sploh za priključitev z vsemi ostalimi Slovani k Sovjetski zvezi.“

Zoran Polič, član izvršnega odbora Osvobodilne fronte je 26. junija 1943 med govorom povdaryl: „...zavedati se moramo, da je Slovenija, kakor tudi ves Balkan absolutna ruska domena in to v političnem, kakor tudi v vojaškem pogledu. Isti Polič je prav tedaj prepovedal vsem podtalnim komunističnim listom, da bi v svoji propagandi govorili o kaki drugi državi, kakor pa samo o Sovjetski Rusiji.“

Spomladi leta 1943 je komunistično vodstvo dalo tajno povelje za likvidacijo vseh partizanov, kateri so javno kazali odklonitev od sovjetske linije in simpatijo za Anglo — Amerikance.

Tone Fajfar, prav tako član izvršnega odbora Osvob. fronte je na zborovanju v Kompoljah, maja 1942 dejal: „Mi hočemo zvezo balkanskih narodov v sklopu Sovjetske zveze.“

Pero Popivoda je maja 1943 imel predavanje v Iški grapi, kjer je povdaryl: „Borimo se za svobodo in zmago, katere bodo deležne tudi slovenske pokrajine. Ko bodo enkrat svobodne, pošlo posebno zastopstvo, ki ga ga vodil tovariš Tito, prosit tovariša Stalina, če nas hoče v svojo Zvezo. Tov. Tito bo gotovo izprosil pri tov. Stalinu to ugodnost, da nas priključi v Sovjetsko zvezo.“

Iz vseh dokazov je razviden povdarek internacionalne OF izzvenec v geslu: „Slovenija svobodna, Sovjetska bodeš ti!“

Komunistična revolucija in priključitev slovenskega ozemlja Sovjetski zvezi neprikrito in naravnost izražata dve nadaljni komunistični uradni izjavi:

Na konferenci KP Slovenije je tedanji vrhovni poveljnik partizanov Franc Leskošek dejal, da bo politični komisar svojo nalogo „dosegel v tem, da bo iz naše današnje partizanske vojske ustvaril vojsko delavcev in kmetov, vojsko sposobno boriti se za zmago diktature proletariata.“

Drugo izjavo prinaša brošura „Revolucionarni razvoj slovenskega narodno — osvobodilnega gibanja,“ ki pravi:

„Po enem letu ...ni nikakega dvoma več, da se osvobodilna vojna slovenskega naroda druži in povezuje z elementi demokratičnega, revolucionarnega razvoja.“

Sirene izpod Triglava...

Ameriška domovina, 8. junija 1995

Precej časa je že od tega, ko sem kot mlad fantič hodil v šolo in sem z veseljem sledil predavanjem o mitih iz stare grške zgodovine. Tako se mi je vtisnila v spomin pustolovščina Odiseja — srečanje s sireni. Njihovo petje je bilo tako očarljivo, da je vsakdo, ki je plul mimo otoka, kjer so živele, pristal in nikoli več odšel. Da bi ne podlegli čaru siren, je Odisej, čim se je približal otoku, ki ni daleč od naše domovine, z voskom zamašil ušesa vsem svojim sopotnikom. Sebe pa je dal privezati na jambor.

Ko je Odisej začul glas siren, je res hotel planiti na obalo, ali sopotniki so ga še trdneje privezali. Tako se je srečno rešil in izmodroval, da je slišal glas siren.

Tako očarljivo petje imamo tudi danes, prihaja pa izpod Triglava. Prihajajo tu vsemogoči šarlatani. Govorijo in besedičijo o slavi, ki je bila in o novi demokraciji. Mnogi nasedajo, kakor bi bil Odisej, če ne bi bil privezan na jambor. Tako smo imeli pred časom obisk, užival je gostoljublje naših ljudi tu, pa ko se je vrnil v objem obrežja Ljubljani in Grubarjevega prekopa, je pa pokazal vso pretkanost in hudobijo.

Za njim se je kmalu prikazala svečenica. Znala je tako govoriti in se približevati in zavijati oči, da so ljudje kar ostrmeli. Smehljala se je tako veselo, ko pa je pristala pod Karavankami pri združenju Save Dolinke in Save Bohinjke, je snela masko z obraza — tedaj pa smo videli njen pravi obraz.

Obiskal nas je tudi človek majhne postave, klanjal se je na vse strani, smehljaj in rokoval in vzbujal pozornost. Govoril o slavi in napredovanju, toda preteklosti se ni dotaknil. Vidite, sedaj je čisto drugače, toda preoblečeni ni nič drugega kot to, kar se je naučil v preteklosti. Samo svojo staro obleko je zamenjal z novo — miselnost pa je ostala v obliki kakor je bil vzgojen.

Mnogi so nasedli temu vabljevemu besedičenju; dobro bi bilo, da bi si zamašili ušesa, da ne bi bili očarani in hipnotizirani.

Pomnite! Mi smo tu, ostali bomo to kar so naši starši učili: obdržali bomo vero naših dedov, našo ljubezen do naroda, in ohranili bomo slovensko govorico.

Slovenec, Slovenka! Čas je že, da se zaveš teh grozot, ki so se dogajale pred 50 leti. Pomisli in se udeleži Spominskega dne 10. in 11. junija. To je tvoj, moj in vseh Slovencev Spominski dan v velikem Clevelandu!

Tabor DSPB - S. V.

Pismo iz Anglije

Pozdravljeni! V ovitku Vam pošiljam 20 dolarjev, za kritje letne naročnine glasila Tabor. Kako je z mojo naročnino, sam ne vem, ker odkar je odšel g. Mattičič v pokoj, so se stvari zavlekle, kar je predvsem moja krivda. Prosim, da mi ob priliki pošljete obračun. Kadar pa vidite ing. Matičiča, ga pa iskreno lepo pozdravite. On je bil moj profesor na kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu.

Pri nas nič posebnega, kar se tiče družinskega kroga. preboleli smo zimo, in sedaj počasi lezemo na solnce, katerega imamo zelo pičlo. Lansko leto je bilo bolj nesrečno in tragično za mene, kajti z veseljem sem odšel v domovino, da se poklonim mrtvim sorodnikom in prijateljem v Rogu, Teharjah in drugje po oskrunjeni slovenski zemlji, pa sem si kmalu ob prihodu v domovino — v Ilovogoro pri Grosuplju, zlomil nogo, tako sem samo skozi celo epizodo dogodkov v zadnjih 50-let, in ni mi žal ali sram povedati, da je marsikatera solza polzela po mojem obrazu. Moj Bog, ali je bil Slovenski narod res tako slaboten in zgrešen? Ne. Krivda za to tragedijo nosi peščica fanatikov, exponentov komunizma, ki so ustvarili v domovini grobišče svoje besnosti. prav dobro se spomnim kaj se je dogajalo pred gradom na Turjaku, kako bestialno so se obnašali ti izrodki nad nami. Kaj so dosegli v svoji demagogiji, vidimo po 50-letih, ko se vračamo nazaj v disorientirano zemljo. Povsod vidiš ostanke „socializma“, in prisotnost njihovega duha; tako v uradih, parlamentu in na splošno v dnevnem redu življenja. Tam je še ogromno dela in dobre volje, predno bodo odstranili mrhovino, ki je spremenila vse življensko gibanje zadnjih 50 let.

Sedaj pa poglejmo kaj se godi pri nas v Angliji. Trenutno imamo polne roke dela z „mad cow disease“ ali kravjo boleznijo, in evropsko zvezo, ki njim ne dovoli prostega trgovanja z mesom po kontinentu. Ravno sedaj so se odločili, da bodo bojkotirali vse zakone iz Evrope, ki se nanašajo na Anglijo, dokler oni ne priznajo, da je njihovo meso zdravo in užitno. Njihov odlok z Evropo je za mene naiven in otročji, ker je mnogo tukajšnih podjetij, ki mimo vladnih ukrepov trgujejo s kontinentom. Izgledi so, da bo njim bolj škodovalo, kot pa Evropi. Oni še vedno mislijo, da so stara sila, ki z mogočnimi topovi in letali prisilijo narode k pokori. Njihov lev samo še bežno lahko otepa z repom /njihov grb/. Evropa bi bila mnogo bolj povezana in dinamična brez teh karmarjev. Ona se še vedno bolj naslanja na „english“ govorečih narodov, kot je Amerika, Kanada namesto evropske celine.

Kar se pa tiče Slovencev tukaj, so pa tudi razdeljeni na dva dela, tako politično kot socialno. Eni so za SKD—SLOvenski katoliški demokrati, a drugi pa za Janševo stranko, zlasti izobraženci. Razen tega so pa mnogi, ki so postopoma prihajali v deželo, in se bolj držijo sami zase. Sicer pa nas ni več, kot skupno en tisoč Slovencev na otoku.

Tako g. Korošec, sem hotel Vam malo opisati razmere in dejavnosti v tej čudoviti deželi v kateri živim že 48 let, pa njih še vedno ne razumem. Upam, da mi oprostite, ker Vam kradem čas, za to moje klepetanje.

Bodite iskreno lepozdravljeni od rojaka

Ludivka Perko

P.S.: Hvaležno se Vas spominjam tudi vseh pri glasilu Tabor, ki požrtvovalno nas obveščate pri urejevanju in izdaji. Bog Vam poplačaj.

Slovenian's dark secret

Naš prijatelj iz Avstralije ZVONKO BEZJAK nam je poslal stran Avstralskega dnevnika „THE AGE“ z pričujočima slikama: domobrancem Francem Erpičem ob kočevskem breznu in obris Slovenije z naznačenim „gozdom smrti“.

Priobčujemo Zvonkovo pismo:

10. julija, 1996.

Spoštovani urednik!

„Najprej Vas lepo pozdravim. Mi tukaj v Avstraliji smo zelo ponosni na gospoda Erpiča, ki še vedno združuje domobrance in pripoveduje mlademu rodu strahote, katere je počenjal gnusni komunizem pred petdesetimi leti v Sloveniji.

Pošiljam Vam članek iz Avstralskega časopisa angleškega zgodovinarja BRAD COLLIS -a, ki se je srečal z gospodom FRANCETOM ERPIČEM doma v Sloveniji in napisal strahote in morije komunistov.

Vsem Slovincem po svetu raztresenim, zaradi krivic komunistov želim lep pozdrav, posebno pa Vam

Zorko Bezjak

Se pomnite tovariši?

„Slovenski poročevalec“ z dne 14. julija 1942, številka 28 pozdravlja:
VRHOVNEMU KOMANDANTU
Herojske delovsko — kmečke rdeče armade
tovarišu STALINU ob 24 letnici DKRA

Vrhovni štab NO partizanske vojske pošlji v imenu borcev, komandirjev, komandantov in političnih komisarjev vseh partizanskih enot plamteče pozdrave herojski rdeči armadi ob priliki 24 obletnici njenega nastanka!

„Slovenski poročevalec“ z dne 9. novembra 1942, pozdravlja in uči:
SLOVENC!

7. novembra poteče četrto stoletje odkar je velika oktoberska socialistična revolucija udarila temelje naši mogočni zaščitnici in zaveznici Sovjetski zvezi.

Živela Sovjetska zveza, zaščitnica zatiranih (ne okupiranih!) narodov naprednega človeštva!

Živela rdeča armada!

Živel ojekleneli tov. Stalin, vodja narodov!

SLOVENSKEMU NARODU — IOOF (Izvršni odbor osvobodilne fronte)

Živela velika oktoberska revolucija, ki je odprla človeštvu pot v srečno bodočnost!

Živela slavna boljševiška partija Lenina, Stalina!

Živel tov. Stalin, genialni vodja osvobodilnega boja!

Kdo je torej kolaboriral in je izdajalec?!

Brezno razkrilo novo grobišče

Ostanki žrtev v jami Padežu so neme priče dogodkov v noči na 21. oktober 1943 — Občinska komisija si je morišče ogledala — Dve pričevanji

PADEŽ — *Kar nekaj jih je, ki so vedeli za kupe človeških kosti v jami blizu vasi Mihovec pri Padežu. Iz razumljivih razlogov so novico dolga leta skrbno držali zase. Resnica je pričela kapljati na dan počasi, letos pozimi je že bilo toliko, da si je jamo ogledala občinska komisija za raziskovanje pobojev, sodnih zmot in drugih nepravilnosti, na čelu katere je novomeški župan Marjan Dvornik. Na morišču so bili znova 30. avgusta. Kupi kosti so še vedno v jami, ostajajo nemo pričevanje dogodkov, ki so se tam zvrstili v noči na 21. oktober 1943, ko je bilo pobitih vsaj 17 ljudi (tako namreč kažejo doslej najdeni ostanki žrtev), večinoma. Novomeščanov in okoličanov, čeprav je bilo njihovo število bržkone precej večje. Usoda grobišča zaenkrat še ni znana, zato pa na novomeški UNZ razpolagajo z dokumenti, ki vsaj nekolikanj osvetljujejo doslej v molk in skrivnost zavito dogajanje.*

Ti pričevanja o poboju je dal bivši jetniški paznik Anton Stine iz Novega mesta. Takole pravi:

„Iz Zaloga, kjer je bilo 60 zapornikov, se je jetnišnica 14. oktobra z vsem moštvom preselila v šolo v Birčni vasi. Do 20. oktobra nisem ne

videl ne slišal, da bi kateregakoli jetnika kam odpeljali. Ko pa sem naslednjega jutra okoli 6.30 prišel nazaj v šolo, sem vprašal jetniškega paznika Pršino, koliko je jetnikov, ki jim je treba pripraviti hrano. Pršina je šel gledat po sobah in mi nato povedal, da je 12 ljudi manj. Te so ponoči odpeljali v ruperški gozd proti Velikim Škrjančkam in jih tam postrelili. Tega dne ob 11. uri mi je prišel jetniški paznik Jože Pelko povedat, da se naj takoj pripravimo za pot. Pospravil sem dvorišče. Pelko pa je tačas z listkom hodil po sobah, izbiral ljudi in jih pošiljal ven. Skupaj je bilo 14 ljudi, med njimi prof. Kek, Sonc, Grilc, Pavlič, dva Mikca, Armini, Čerovnik in še pet neznanih. Te jetnike smo potem gnali od šole čez Cerovec v Padež do Bahovčeve hiše. Ko smo prišli v Padež, so jetniki in stražarji posedli pred hišo na vrtu, jaz pa sem odšel k Bahovčemu gozdnemu čuvarju Beceletu v klet, kjer mi je dal žganja in jabolk. Kmalu se nama je pridružil še paznik Pršina, ki je Becelela vprašal, če ve za kak prepad, da bi tam pobili jetnike in jih zmetali vanj, da jim ne bi bilo treba kopati jame. Becele je odvrnil, da ve za jamo, vendar je zelo daleč, kar pa Pršine ni prav nič motilo.

Okoli 16. ure smo prišli na ta kraj. Ko se je pričelo mračiti, je Jenko, ljubljanski strojevodja, ki je bil z nami, rekel Pršini, naj jetnike zveže. Ta je to storil z verigami in jih nato uklenjene po dva in dva gnal v dolino in postavil v vrsto tako, da so gledali proti stražarjem. Hip zatem je Pršina odskočil, Jenko in Gaberšek pa sta sprožila rafal. Jetniki so takoj popadali, nekateri med njimi so se še oglašali, te so Jenko, Gaberšek in še druga dva postrelili s puškami. Trupla smo nato preiskali, najdene predmete pa so dali meni: v Bahovčevi hiši sem jih nato izročil Vidi Rabzeljevi. Vse skupaj je bilo nekaj denaric z 900 lirami, nekaj nalivnih peres in svinčnikov ter ena ura. Trupla smo znosili v kakih 150 metrov oddaljeni prepad in jih vanj zmetali. Zaradi teme so štiri žrtve ostale na morišču.

Naslednjega jutra okoli 16.30 nas je Pelko znova poklical za odhod. Že ponoči sem slišal, da je Ludvik Smrekar iz Brične vasi pripeljal z vaško vaščito graščaka Fabjančiča, Marijo Golob in posestnika Janeza Lindiča iz Mokronoga. Prenočili so na Bahovčevem podu, nakar smo jih zjutraj gnali na morišče. V spremstvu so bili Ludvik Smrekar, Gabrovšek, Gazvoda iz Birčne vasi, ki ga je NOV baje leta 1945 likvidirala, Ferdinand Berk, Prekn, strojevodja iz Ljubljane, Hren iz Šmihela ter še 11 drugih. Ko smo prišli blizu jame, jih je večina odšla naprej, da so pospravili štiri

trupla od prejšnega dne, nato smo jetnike gnali naprej.“

Pršina in Jenkosta trojico gnala v dolino; ko so prišli do dogovorjenega kraja, sta paznika odstopila, za jetnike pa je stopil Gabrovšek s strojnico v roki in sprožil rafal. Vsi trije so bili ranjeni v nogo. Fabjančič je prosil morilce, naj ga ustrelijo še v glavo. Marija Golob pa je izustila: „Valter, povejte moji mami, kaj se je zgodilo.“ Jenko in Gabrovšek sta nato vsakega ustrelila v glavo. Pršina jih je razvezal, nakar so trupla znosili v prepad. Vsi skupaj smo potem šli na Uršna sela in Verdun, od koder smo se razšli na več strani.“

Podobno je bilo pričevanje Valterja Hrena, mizarja iz Šmihela, ki je bil izbran za stražo jetnikov.

„Mislim, da je moralo nekaj komunistov priti iz Novega mesta, da so pomagali Pršini in sodniku Karolu likvidirati iz šole odpeljane ljudi. Sodniki v šoli so bili Vida Rabzelj, komunist Karol in jetniški paznik Pelko iz Novega mesta. Ta trojica je tudi odbrala jetnike, med katerimi so bili Šonc, Pavlič, dva Mikca, Armini, prof. Kek, imen ostalih ne vem. Jetnike smo postavili v vrsto. Pri tem delu so bili poleg mene neki Mali iz Češče vasi, Fink iz Cegelnice, Gazvoda iz Birčne vasi, Kosten, Železniški delavec iz Trebnjega, Srebotski zavirač iz Ljubljane, Gradišar iz Ponikev, Kovačič iz Grobej, Jože Francelj, zavirač iz Ljubljane, Jenko in Gabrovšek, oba strojevodja iz Ljubljane, politkomisar Lojze, nadzornik proge iz Litije, paznik Pršina, strojevodja Pišler iz Ljubljane in jetniški paznik Štine... Pršina je jetnike odgnal v dolino in jih postavil v vrste, da so gledali proti nam. Pršina je nato odskočil, prof. Kek pa rekel: „Saj nam je vendar dr. Mikuž obljubil amnestijo!“ Nekdo drug je rekel: „Molimo!“ Na te besede je Jenko zakričal: „Kaj pa čakate?“ Gabrovšek in še eden sta nato spustila rafal. Vsi so takoj popadali po tleh, nekateri so še stokali. Jenko, Gabrovšek in Rus so tri, pri katerih so še ugotovili znamenja življenja, postrelili s puško. Nato je Jenko zavpil: „Stražarji, pridite dol, poberite legitimacije, da ne bo sledov!“ Hren je nato vnadaljevanju v celoti potrdil tudi Štinetovo pričevanje o poboju ostale trojice, enako kot Ferdinand Berk, bivši jetniški paznik iz Novega mesta.

Tančica skrivnosti jame pri Mihovcu je tako odgrnjena, le grobišče in kosti v njem čakajo človeka dostojno obeležje. Kot pomnik žrtvam in časom, ki se ne smejo več ponoviti.

B. BUDJA

Ode zemlji

Stanko Kociper: *Mertik* (Črtice iz Slovenskih goric). Založba Mladinska knjiga, Ljubljana 1994 (zbirka Kondor, 169), 253 str. ISBN 86-11-14120-20, 2426 SIT.

Ko je lani pri založbi Obzorja v Mariboru izšel roman Stanka Kocipra *Goričanec*, spremno študijo dr. Jožeta Pogačnika, je bil marsikdo med beročimi Slovenci presenečen, saj se je srečal z emigrantskim avtorjem (ki ga niti ni v leksikonu Slovenska književnost, 1983), ki je s svojo silovitostjo in naturnostjo izjema med slovenskimi epiki prve polovice tega stoletja. Pa ne, da bi nam manjkalo avtorjev, ki so opevali zemljo in kmete in poljska dela in kmečke praznike; Kociper je podobno kot Francoz Jean Giono ali Norvežan Knut Hamsun zemljo upesnil na poseben, rekli bi lahko: slovesen način.

Ne zanima ga razredno — socialni in strokovno — agrarni vidik kmečkega življenja, tudi ne zemlja kot ekonomsko — pridobitniška kategorija, marveč vidi v kmečkem človeku in njegovi navezanosti na zemljo svojevrstno poezijo. V tej poeziji prihajajo na dan prvobitne, skrivnostne in ne do kraja razumljive sile v vsej svoji silovitosti in mnogopomenski oblikovanosti. Kmečki človek je za Kocipra neke vrste mag, vates, čarovnik, je spreminjevalec, ki pušča stvari nedotaknjene, spreminja sebe, ko obdeluje zemljo in srka njene sokove, vdihuje njene vonjave, posluša njene stoke. Kmečki človek ni del socialne kategorije, „razreda“, ni zgodovinska kategorija, je elementarni umetnik, preoblikovalec in snovalec, ki se zanaša na svoje čute, s katerimi stopa v sredo naravnih sil. In še bi lahko našteval opredelitve, ki jih je izrekel Kociper, ko je snoval pričujoče novele z naslovom *mernik* („z zrnjem plačana mezda mlatiču“), sad njegovih objav v *Domu in svetu* od tridesetih let do odhoda v argentinski eksil (1945).

V Argentini je *Mertik* tudi prvič izšel (1954), pospremljen s krajšim esejem nekdanjega urednika *Doma in sveta* in staroste slovenskih pisateljev v Argentini, dr. Tineta Debeljaka. Debeljak je že tedaj poudaril kvalitete Kociprovega pisanja, njegov posebni položaj glede na takrat množično prisotne socialne realiste (ki so neslavno sklenili svoje pisanje, ne vsi, a nekateri s srcem in dušo, kot pisatelji socrealizma). Ta esej, ki sega preko meje časa, v katerem je nastal, beremo še toliko bolj pozorno, ker mu sledi še obširnejša, v tem času napisana študija enega najboljših poznavalcev

argentinske literature, dr. Tarasa Kermaunerja *Na krpi zemlje*, kjer Kermauner razvije in pojasni zveze Kocipra z elementarnim krščanskim duhom, tradicijo Cankarjeve „evangeljsko krščanske“ proze, išče pa tudi sorodnost in povezave z nekaterimi sodobniki, predvsem s Kocbekovo znamenito zbirko iz leta 1934 *Zemlja*.

Prebirati velja novele *Mertika*; ne samo zaradi njihovega duha, tudi zaradi njihovih estetskih kvalitiet; isto velja za obe spremni študiji. Z drugimi besedami: spet vrhunski Kondor!

Denis Poniž

ODŠLI SO a ostajajo med nami

Tone Brulc

Dne 16. oktobra je nas nenadoma zapustil soborec, prijatelj in velik Slovenec, pisatelj, esejist — Tone Brulc.

8. septembra je bil še slavnostni govornik ob 50. obletnici smrti generala Rupnika, da nas je v živo spomnil na vse tisto, kar je nam pretekli čas naredilo še težje.

Mnogo rojakov in prijateljev se je prišlo posloviti od dragega Toneta. Maša zadušnica je bila v cerkvi v Slovenski vasi, kjer so se od rajnega poslovili: domači župnik Janez Petek, predsednik Kulturne akcija, arh. Marjan Eiletz in predsednik društva Tabor Argentina, lic. Ivan Korošec, katerega poslovilne besede priobčujemo.

Dragi Tone! Ti odhajaš, tako nenadno in brez slovesa.

Pred dobrim mesecem, ob Rupnikovi proslavi sva se zadnjikrat srečala. Bil si živahen in še poln načrtov. Ob slovesu pa si mi dejal: Veš, smo v življenski jeseni. Odpadamo kakor porumenelo listje, ki se gnije za novo rast.

Naredili smo v življenju nekaj, po naših zmožnostih. Nekaj bo morda ostalo za nami. Če drugega ne, vsaj to, da smo vztrajali zvesti idealom naših mrtvih bratov, za Boga in narod.“

Tone, Ti si bil viharik slovenske gore.

Toda Tvojo mladost in že Tvoj otroški smeh pa je udišilo boljševisko nasilje.

Živo mi je v spominu tisto zgodnje, mračno jutro v gozdu pod Gorjanci, blizu Hrušice, Tvoje vasi. Doraščajoč fantič, bosonog in v sami srajčki si pritekel do našega taborišča in v eni sapi jokajoč izjecljal: „Ata in brata so ponoči ugrabili partizani, izpraznili kaščo in hišo; in živino odvlekli iz hleva. Mama je sama in joka doma! Pomagajte!“

Dom je za vedno ostal prazen. Ata in brat se nista vrnila...

Vem Tone, to bolečino nisi nikoli prebolel. Prekruta je bila tista noč in vse nasilje ki je sledilo tej noči.

Potem si šel tudi Ti med tiste, ki smo branili domove pred boljševiski. Toliko prijateljev si videl umirati za svete ideale, ki danes izgubljajo vrednost. Koliko slovenske mladine je šlo raje na žrtvenik domovine, kot, da bi služili sovragu komunizmu.

In tak, domobranec, si ostal do konca.

„Tudi, če se ves svet poveže s komunizmom, jaz se ne bom!“ si mi ob osamosvojitvi zatrjeval. Nisi razumel, kako naj bi reševali Slovenijo s tistimi ki si jo pol stoletja usužnjevali.

Tone, bil si ponosen hrast presajen v Pampo. Ponosna drevesa umirajo stoje.

Bil si tudi velik, priznan kulturnik: pisatelj, esejist, kritik.

Težko nam je ob Tvojem slovesu, a tolaži nas zavest, da Te je Vsemogočni sprejel kot svojega zvestega služabnika.

V imenu domobrancev in mojem lastnem, naše globoko sožalje Tvoji ljubljeni ženki Lilijani in Tvojim otrokom: Tonetu, Alenki, Bogdanu in Jadranu.

Odpočij se dragi Tone v tej zemlji, ki nam je dala zavest, svobode in kruha.

Z Bogom naš dragi Tone. Z Bogom in — nasvidenje!

Stanetu Pleško ob prvi obletnici njegovega odhoda

Tako, kot si Ti Stane odšel od nas nepričakovano in iznenada bi si tudi mi želeli zapustiti to solzno dolino z željo, da so nekje tudi za nas Sveta nebesa.

Idealist, kot si bil Ti v svoji mladosti in tudi v odraslem svojem življenju, ga je danes težko najti med nami, če je to sploh mogoče. Tvoji govori, Tvoja pisana beseda je včasih koga od nas morda malo zadela. Tvoje neizmerno delo za pravico in resnico pa nas je utrdilo v prepričanje, da smo Ti vsaj malo podobni. Nisi se bal, da bi Ti zato zameril, saj si vedno govoril in pisal iz svojih lastnih iskušenj.

Po izročitvi po angležih iz Vetrinja, si šel na težko križevo pot, katera je vodila v gotovo smrt. Toda Tvoja usoda je bila vsaj malo drugačna od tistih zavodov v Šent Vidu nad Ljubljano, se Ti je tudi posrečilo z bratom in prijateljem pobegniti. Dolgo, več kot triletno skrivanje je bilo gotovo hujše od same smrti. Končno je prišel čas rešitve tudi tega skrivanja, da sta z bratom končno na tujem zadihala osebno svbodo in to brez tretjega rešenca, ki je Bog ve kje končal svoje življenje in izginil, kot kafra. Tako si ostal živa priča in nam vsem zgled trdnega idealista in krščanskega človeka.

Odšel si daljno tujino čez široko morje, kjer si se srečal z Slovenskim dekletom, begunko pred komunizmom in Ti postala zvesta žena in dobra mati Vajinim štirim otrokom. Bila je tujina tudi mačeha, ki je delala vsaj tujem zgradila svoj dom in družino, kar so Vama komunisti hoteli v Sloveniji na vsak način preprečiti. Vzgojila sta svoje mlade z ženo Anico v lepem Slovenskem in krščanskem duhu.

Leto poteka odkar smo Te spremili na Tvoji zadnji zemeljski poti in vsi z solzami v očeh, toda z zavestjo da odhajaš od nas k Bogu v sveta nebesa in boš končno združen z onimi, ki jih je Bog poklival k sredo in Te pozdravili z tistim lepim Domobranskim pozdravom „Slovenski Domobranec zdravo“. Na, to je bil tvoj odzdrav mogočen kot takrat, ko smo se v življenju srečevali: Bog daj!

Danes, ko pišem vsebino tega članka Tebi, si zopet z menoj, kot takrat v Londonu, ko sva skupaj stanovala in se pogovarjala o hudobiji, ki so nam jo storili angleži. Premolila sva skupaj marsikateri rožni venec in to vse iz trdne vere v Božjo pravičnost, da bo ona odločala, kdo si je in bo zaslužil prostor tuje dežele, ki je postala rodna domovina Tvojim otrokom.

Tam pri Bogu v Svetih Nebesih pa ga prosi usmiljenja za Slovenijo, da bo poleg svoje samostojnosti postala tudi svobodna, demokratična in krščanska, kakor smo jo mi poznali v naši mladosti.

Odšel si Ti, a jaz ostanem,
zapuščaš mi resnice plamen,
dokler mi Bog bo dal živet',
temu geslu jaz, ostal bom zvest

BOG * NAROD * DOMOVINA *

France Kozina

MNENJA IN DEJSTVA

Častni konzuli. V Atenah RS ni imela srečne roke. Imenovali so za častnega konzula Slovenija E. Tziavos-a, ki se je izkazal za nepravega. Bil je celo kazensko obsojen na 10 mesecev zapora.

Nicholas Oman, poznan slovenski poslovnež je bil prav tako imenovan za častnega konzula Liberije. Sedaj pa je Republika Slovenija Omanu odpovedala eksekvatur — privilegij častnega konzula.

Mnoge male države podelijo naslov častnega konzula, ponavadi poslovnim ljudem za darilo nekaj tisoč dolarjev.

Franc Rode, kandidat druge vrste za ljubljanske nadškofa, je napisal komentar o obisku sv. Očeta, kjer pravi: „Obisk je dokazal, da smo kristjani v deželi večina. Cerkev se je ponovno rodila v srcih. Po desetletjih zapostavljanja, poniževanja, ustrahovanja, je slovenski kristjan zopet stopil v sredo naroda. Slovenija se je v treh dneh spremenila.“

Pri odstranitvi Janeza Janša je bil veliki iniciator, trdi knjiga Kučanov klan. Sedaj je pravosodje odločilo, da je bil poseg obrambnega ministrstva v Depali vasi upravičen in legitim;

Odstranitev obrambnega ministra Janeza Janša je bila torej krivična. Sedaj se čaka na reakcijo Drnovška. V levičanskem časopisu pa Spomenka Hribar še vedno napada J. Janšo v zadevi Depala vas...

(Iz tiskovnega poročila Dr. Petra Urbanc.)

Poprava krivic

„Zakaj bom volil SKD, to je, stranko SLOVENSКИH KRŠČANSКИH DEMOKRATOV“

3.— Ker je SKD EDINA stranka, ki je imela pogum v 110. členu svojih statutih, kjer je govor o popravi krivic, izpovedati svoje jasno in nedvoumno stališče do protikomunističnega boja med vojno in po vojni, ko pravi: „...Poprava krivic pomeni tudi odpravo privilegijev, ki so jih na podlagi revolucionarnih predpisov in dejanskih prednosti nelegitimno pridobili posamezniki ali organizacije, na drugi strani pa uradno priznanje, da sta bila medvojni protikomunistični odpor in poveljni nasprotovanje nedemokratski oblasti legitimno in legalno ter častno dejanje, izhajajoče iz splošne priznane pravice do samoobrambe in iz naravne pravice do upora proti totalitarnemu režimu“.

Albin Magister

SVOBODNA SLOVENIJA

Buenos Aires, 31. oktobra 1996

Mnogi med nami bodo tudi letos odšli na pokopališča, da bi prižgali svečo spomina svojim mrtvim, a je ne bodo mogli postaviti na njihov grob; ne vedo namreč, v katerem breznu, v kateri jami ali jašku so njihovi bližnji našli smrt. Tudi sicer, ob mnogih priložnostih, vendar pa še posebej na dan vseh vernih rajnih ti ljudje ne morejo, da bi znova ne občutili v nebo vpijoče krivice, ki zadeva tako mrtve kot njih, ki še živijo. Po nekaj letih demokratične ureditve njihov položaj še vedno ni bistveno drugačen dolžnem in v mirnem času doživeli najhujše možno nasilje in ki jim je bila vzeta vrhovna, nedotakljiva dobrina — življenje, tem ljudem še vedno ni povrnjeno njihovo dobro ime; v javnosti in zgodovinopisju še vedno ni priznано, kjer počivajo njihovi zemeljski ostanki, še vedno prerašča divje rastlinje, kot v pripovedki; krivic gmotne narave, ki so zadele njihove otroke, ni država niti poskusila popraviti; mrliških listov ni izdala, zato ti ljudje pravno formalno sploh ne obstajajo. S krivico, ki jo zmagovita stran iz državljanske vojne sistematično izvaja nad premagano stranjo, celo nad mrtvimi, s to krivico je v samem temelju prizadet družbeni okvir življenja v Sloveniji.

Ta moralna poškodba je velikanskega pomena: deluje kot osnova

številnih drugih, novih nepoštenosti in krivic. Kajti ko pridemo enkrat do tega, da ljudem odrekamo pravico do iskanja zgodovinske inetične resnice; do izrekanja teh misli v okviru skupnih družbenih ustanov; ko odrekamo ljudem celo pravico do javnega negovanja spomina na njihove mrtve, torej pravico do osnovnih civilizacijskih dosežkov, iz katerih sestoji kultura človeštva in ki nas ločujejo od živalskih bitij; ko pridemo enkrat do tod, je na ozadju takšnega duhovnega stanja mogoče krivicam dodajati kakršne koli nove krivice.

Najhujši problem, s katerim še pred dobrima dvema letoma sploh nismo računali, pa je, da Slovenski krščanski demokrati, ki naj bi predstavljali politično voljo slovenskih katoličanov, v zgodovinskem pogledu premagano stran iz državljanske vojne, tega osnovnega civilizacijskega problema, ki iz preteklosti oblikuje našo prihodnost, doslej niso ugedali. Če pa je tako, da SKD tega niso začutili, je razlog lahko le odsotnost neke osnovne intuicije o človeku in človeški družbi, riste osnovne občutljivosti, ki se imenuje kultura v širšem pomenu besede. Na tem mestu je že bilo zapisano, da kultura izraža zlasti svet človekovih vrednot, da človeka kaže v njegovi občutljivosti na vrednosti, ki so najsplošnejšega pomena za človeško bivanje. Gre za prepričanje, da kultura v tem pomenu besede človeka usposablja za odpiranje presežnemu, istočasno pa daje mero vsemu njegovemu tukajšnjemu, človeškemu in zgodovinskemu bitju.

Če se je torej zgodilo, da stranka SKD ni začutila, da gre pri vprašanju preteklosti za civilizacijski problem, zaradi katerega celemu narodu še vedno vlada zgolj ena stran iz državljanske vojne; če tega ti možje niso začutili dovolj jasno kot naš prvi problem, potem nujno sledi, da je odpovedala njihova kulturna občutljivost, oziroma, da je v njih nemara nikdar ni bilo.

Če pa namesto kulturnih gibal prevladujejo v politiki kratkoročni pragmatični interesi, če torej odpove vrednotna razsežnost ljudi, potem je takšna politika čedalje bolj podobna svoji liberalski tekmici.

Ena od točk pogodbe, ki so jo Krščanski demokrati sklenili ob vstopu v koalicijo, zadeva tudi popravo krivic iz preteklosti. Na tem poglavitnem vsebinskem področju niso napravili ničesar. Še huje: Državni zbor je sprejel v obravnavo sveženj t.i. vojnih zakonov, ki bodo obstoječe krivice dolgoročno „zabetonirali“. Te zakone je pripravila Vlada, v kateri so štirje ministri Krščanskih demokratov! S svojim nerazumnim vztrajanjem v koaliciji, ko Liberalni demokraciji ne služijo več niti za krinko, so Krščanski demokrati dosegli, kot je v zadnjem uvodniku zapisal Igor Senčar, da v

slovenski politiki ni več prizivnega mesta za demokratično misel. Združevalno jedro za demokratične sile bo zaradi tega potrebno z velikimi napori znova vzpostaviti. Kako hude so lahko posledice tega ravnanja, je vprašanje, ki bi zahtevalo temeljito razmišljanje; naj se bežno dotaknemo enega ključnih vidikov.

Koalicijska „zgodba“ je potegnila za sabo tole zelo škodljivo posledico: ker s svojo prisotnostjo SKD legalizira vzorec nemoralnega ravnanja eldeesovskega bloka, je s tem hudo paralizirala, tako rekoč omrtvila in zadušila slovensko javno mnenje. Namesto, da bi bili predstavniki te stranke tisti, ki bi bili modro opozarjali na smisel politike, na nedoslednosti in nepoštenosti ter bi tako v ljudeh pomagali oživiti glas razsodnosti, glas njihove zdrave političnosti, pripadnosti javnosti, namesto tega so SKD s svojim poslušniškim, brezidentitetnim ravnanjem v ljudeh zatrli še tiste zdrave vzgibe, mnenja, poglede, ki bi se sicer izrazili, a se dolgo časa niso mogli, saj bi morali v tem primeru ljudje javno nastopiti proti stranki, ki so ji še pred nedavnim zaupali svoj glas za izražanje njihove politične volje (kot tudi pisec tega uvodnika). Tako so SKD prispevali odločilni delež k temu, da se ni izoblikovalo javno mnenje, ki bi od uradnih struktur zahtevalo tudi ustrezno spoštovanje. V tem pogledu je SKD naredila hudo dejanje: prispevala je k temu, da se ni mogla izoblikovati demokratična javna zavest. V sebi čutimo, demokratična javna zavest. V sebi čutimo, da pomeni tiho pristajanje na takšno politiko nasilje nad človekovo razumnostjo.

UVODNIK *tretji dan*

Matija Ogrin. Vsi sveti, vsi mrtvi.

Hrvaška radijska ura v Buenos Airesu „Hrvatska u mom srcu“, ki se oddaja vsako nedeljo od 8 do 9 ure v San Justo je prenašala naravnost iz Zagreba naslednje:

Da se je doslej iz Hrvaške emigracije vrnilo v hrvaško več kot 30000 Hrvatov.

Da hrvaška vlada nenehno vabi po vseh množičnih medijih in po vseh svojih predstavništvi po svetu, da se vsi Hrvati nemudoma vrnejo iz emigracije v domovino za njeno materialno in duhovno preobnovo in neglede na sredstva s katerimi razpolagajo; da delujejo po vseh večjih mestih hrvaške posebni uradi za pomoč povratnikov; da je Sabor

(Parlament) izglasoval zelo strog zakon o vračanju nacionalizirane (Ukradene) lastnine v komunističnem režimu njihovih legitimnim lastnikom, kar se mora v celoti uresničiti najkasneje do marca 1997; da je Franjo Tudjman podpisal zakon za takojšno ustanovitev ministerstva za pomoč in repatriacijo Hrvatov iz emigracije ter poseben člen tega zakona določa, z ozirom na to, da nek sektor (Komunisti) nasprotujejo tej repatriaciji, da kdor bi oviral na kakršenkoli način povračanje, bo ipso facto odstranjen iz službe; da apel hrvaške vlade za vrnitev Hrvatov v domovino povdarja: ne denar hrvaška potrebuje predvsem vašega znanja in vaših izkustev.

In zdaj slovenec razmišlja: kakšna razlika med postopanjem vlade Slovenije in Hrvaške!

Ob lipi slovenske sprave

Sv. Oče, Janez Pavel II. nam je ob nedavnem obisku naročal:

Slovenija srce Evrope,
bodi kvas sprave in
mirnega sožitja.

V trdne korenine že poganja to drevesce, ki naj bo mogočna lipa slovenske sprave, s katero senco se bosta morda kmalu vsedla postarana možaka -partizan in domobrancev. Se bosta morala vsesti -zaradi naroda, ki živi in bo živel in zaradi tisoče mrtvih, ki prst postajajo za novo rast, ter ob poliču vina in hlebu ržnega kruha položila na mizo vsak svojo resnico in samo resnico. Poleg nje pa bosta dodala vsak svojo zgodbo trpjenjač napore dolgih maršev, tesnobo na straži prečutih noči, boje, svoje rane, razočaranja in mrtve prijatelje.

Ker sem sam živel v tedanji slovenski družbi, vem, kako ti je bilo, ko si v njej doživljal krivice. Morda si bil celo hlapec ali dninar, vajenec - večkrat tepen že za malico. Morda si bil reven študent, ko so ti ob trdnem kruhu in obrabljenih knjigah utepali visoko moralna načela. Morda, ne vem.

Le eno vem. Ti in jaz sva bila slovenska fanta -dobra in manj dobra, vendar sva bila narodno zavedna fanta in naše Slovenije bi ne zamenjala za vse zaklade sveta.

Pa so prišli bolševiški agenti in nama obljubljali, da bomo revni bogati in, da bogatih ne bo več. Da si bomo vsi bratje, ko bomo pobili tiste, ki ne bodo bratje. Da bomo svobodni, ko bomo pospravili z duhovniki in vero, ki naj bi bila opij za ljudstvo. Da bo naša Slovenija velika in močna v bratski sovjetski zvezi. Da bo Slovenija varna pred vsemi sovražniki, ker jo bo ščitila nepremagljiva rdeča armada pod genialnim vodjem očetom zatiranih narodov Jožetom Džugašvilijem Stalinom. In še so nama obljubljali grunte in gradove, ko bomo pospravili z vsemi izkoriščevalci. Na borbo z okupatorjem so pa pozabili!

Vprašam te, dragi moj, ali si ti tedaj kaj tega razumel in verjel? Jaz nisem razumel ničesar in tudi verjeti nisem mogel.

Vse bi morda še šlo, tisto o velikem Stalinu in pobijanju pa se mi je gnusilo.

Kaj torej?

Kam sedaj?

Obstala sva na razpotju dveh smeri.

Se spomniš tistega napisa na kažipotu, kjer je stalo zapisano s treseco, prosečo roko: „Rešenik sveta, reši Rusijo!“ In na drugem, v drugo smer: „OF -Živel Stalin“

Ti veš, kako sva bila oba zavedna, kako gorka sva bila na okupatorja. Vendar jaz v tako OF nisem mogel. Ti si dolgo premišljal, potem si brez slovesa odšel.

Zapustil si prijatelje, topli revni dom, ali celo ležišče v hlevu in šel za vabo enakosti, bratstva in svobode. Za obljubo, da ne bo več krivic. Imenovali so te partizana -ne svobodnjaka, kajti šlo je za partijo in Stalina.

Še veš, da bi Slovenijo obvaroval boljševizma, se spomniš?

Ne vem, le mislim si, kako ti je bilo, ko so ti na čelo pripeli krvavo zvezdo, ko se je začela prevzgoja za sovraštvo in maščevanje vsemu in vsem, kar ni dvigalo stisnjene pesti.

Veš hudo mi je bilo za teboj in vsak dan sem mislil na te. Vsak dan sem te čakal, da se boš vrnil. Toda tebe ni bilo.

Vsako noč pa so prihjali iz tvojih vrst, kradli v vasi, živež in vse kar jim je prišlo pod roke, odvažali živino in gospodarje. Tedaj šele sem prav

spoznal, komu je namenjena stisnena pest... Podnevi pa jim je sledil v nasilju okupator in zganjal svoje.

Ko je bilo nasilje nevzdržno, sem tudi jaz stopil v vrste tistih, ki so branili domove.

Revoluciji se niso fašista, ne nacisti, ne izdajalci. Boljševiški revoluciji se je uprl pošten slovenski narod, ki ni bil nikoli proletarec in ni mogel ne hotel zamenjati Boga za zlato tele, ne svoj zemlje na katero je pripet, za boljševiško republiko.

Kar je sledilo potem, je drugo dejanje slovenske tragedije. Obramba in upor nasilju je prešlo v napad, v divji lov. Drug drugega sva iskala -vsak s svojim orožjem in hitela, kdo bo prvi sprožil. Sovraštvo in maščevanje je kopalo slovenski prepad. Zakon je bil zob za zob.

Nekajkrat sem truden odložil orožje, morda tudi ti, da bi zbližala, da bi ne bila več sovražna. Pa je tvoja partija dvignila pest, grozila in morila na debelo.

In končno se je na slovenskem odgrnil zastor za tretje dejanje. Tebi so svetovni mešetarji podelili zmago, mene so prodali za tri slovenske srebrnike: Trst, Celovec in Monošter. Sovraštvo je vrelo in se razlilo kakor lava. V Sloveniji se je odprl pekel. Za nasilje okupatorja so zmagovalci zamenjali brezna, morišča, ječe in taborišča smrti. Svoje zmagoslavje so kronali s slovenskim holokavstom.

Vse to je že daleč, kot je daleč najina mladost. Čas prerašča težke spomine in najini poti se srečujeta, brez orožja, nasilja in tudi sovraštvo izgublja spomin. Včasih postojiva ob poti:

jaz ob breznih okostnjakov, s ponosno žalostjo, ti s težko vestjo razdrtih iluzij. Pred nama pa je Slovenija -tvoja in moja dežela v vsej lepoti zelenja in slovenskega sonca in v vsej žalosti s črnim pajčolanom nad grobišči, ki so strašna cena krvave revolucije.

Umiril se je najin čas. V najini torbi ni več orožja s katerim sva pobijala in tudi sovraštva naj bi ne bilo. Ko bo Slovenija polnopravna država in bodo zakoni pravice zame isti kot zate, bova vrezala vrbovo piščal, ki bo jokala žalostinko mrtvim bratom in pela spravo sožitja in moji -naši lepši Sloveniji!

Ivan Korošec

Bog v Normandiji

Obletnica izkrcanja zahodnih zaveznikov na obali Normandije je pritegnila k televizijskim ekranom milijon gledalcev. Morda največji vojaški podvig v človeški zgodovini se jim je predstavil s svojo apokaliptično scenerijo: morje, posejano z neštetimi ladjami, obale, črne od vozil in vojakov, žrela nemških utrdb s štrlečimi topovskimi cevmi, padalci, ki se spuščajo za frontno črto, vojaki, ki skačejo iz plovil in potem bredejo morje...

Eden od tistih vojakov, ki je 6. junija 1944 zjutraj tako bredel morje, je bil katoliški kaplan irskega rodu James O'Sullivan. Bilo mu je 24 let, duhovnik pa je bil komaj tri leta. Določen je bil za Avstralijo, toda škof ga je poslal v vojsko. In tako se je tisto jutro znašel na francoski obali, na odseku Sword in Juno, kjer je bilo izkrcevališče Angležev in Kanadčanov. Danes je monsinjorju Sullivanu 70 let in njegovemu imenu je posvečena polovica stolpca v enciklopediji znamenitih mož „Who is who. Kdo je kdo“: Sullivan je namreč med vojaškimi kaplani najdelj služil v angleški vojski (po koncu vojne še drugje, od Egipta do Daljnega vzhoda). Slavnostni spominski dan se je namenil preživeti med svojimi vojaki bataljona „Duke of Wellington“ in „1st Leicester“.

Za kakšno spominjanje tistega „najdaljšega dne“ gre, od trenutka, ko ga je plovilo izbruhalo iz svojega trebuha in je začel z drugimi teči po vodi?

„Get off — Preč, preč! to je bil prvi glas, ki sem ga slišal od tovarišev pred nami: naj izginemo čim prej z obale, po kateri so tolkli nemški topovi...“

Sullivan je bil brez orožja. Ni bil tam, da bi ubijal...

„Bil sem na prvi bojni črti, a se nisem udeleževal bitke. Nisem namreč nosil orožja. Ko so streljali, sem se umikal. Hodil sem po raznih položajih, govoril z vojaki, jih spovedoval. Čakal sem z njimi prve strele, potem sem se umikal za kakšnih sto metrov v ozadje. Po zadnjih streljih sem se vračal za poslednje maziljenje. Prav tistim vojakom, ki sem jih bil prej spovedal. Skušal sem z zakramenti doseči čim več ljudi...“

In kako se je počutil tam, sredi tistih grozot?

„Bilo je strašno. Toda dolžnost me je priklepala tja. Čutil sem, da sem bil željen, da sem bil potreben, in to me je delalo imunega proti strahu. Mnogi vojaki so me prosili, najostanem z njimi. Z vraževerno nedolžnostjo so bili prepričani, da jih bo moja navzočnost rešila. Ni bilo strelskih jarkov

kot med veliko vojno, ampak podzemski rovi... Šel sem skozi vse in se zadržal v vsakem po kakih deset minut. Kadar sem hotel nazaj, so me vojaki prosili, naj ostanem. Bilo je zelo težko, vsi so prosili, naj jih spovem, naj jih obhajam. V tistem trenutku se nihče ni izjavljal za nevernega. Niti tisti, ki je bil do nekaj minut prej..."

Sedemdesetletni duhovnik se spominja nedolžnih obrazov tistih mladih fantov: nobenega sledu obupa ni bilo na njih.

„Vedel sem, kako pomagati katoličanom: z zakramenti... Dajal sem jim čutiti, da niso bili sami. Jaz sem bil sredstvo, s katerim je prihajal k njim Bog. Teže je bilo s tistimi, ki niso bili katoličani. Nisem imel nič konkretnega, da bi jim dal. Samo svojo osebo, svojo bližino.“

Pred petimi leti je neki angleški vojak, ki je preživel izkrcanje, našel njegovo ime v nekem časopisu in se mu je oglasil.

„Pisal mi je, da bi se mi zahvalil za besede, ki sem mu jih šepnil v strelskem jarku. „Tiste besede,“ mi je rekel „sem si pritrdiril na srce, ostale so z mano vse življenje. Tudi če nisem bil katoličan in nisem bil veren, ste vi bili zame v tistem trenutku razlog, da sem živel naprej...“ To pismo mi je veliko pomenilo. Nisem delal razlik med vojaki, ampak sem pomagal vsem. Saj je tista vojna prizadevala na enak način vse. Tudi Nemce. Poslušal in spovedal sem mnoge izmed njih, ki so bili ujeti, potem ko sem jih peljal stran od sovražnega ognja...“

A najpretresljivejše, kar je ta duhovnik povedal, šele pride. Namreč, kaj je mislil povedati v pridigi pri maši, ki jo bo daroval med svojimi nekdanjimi vojaki.

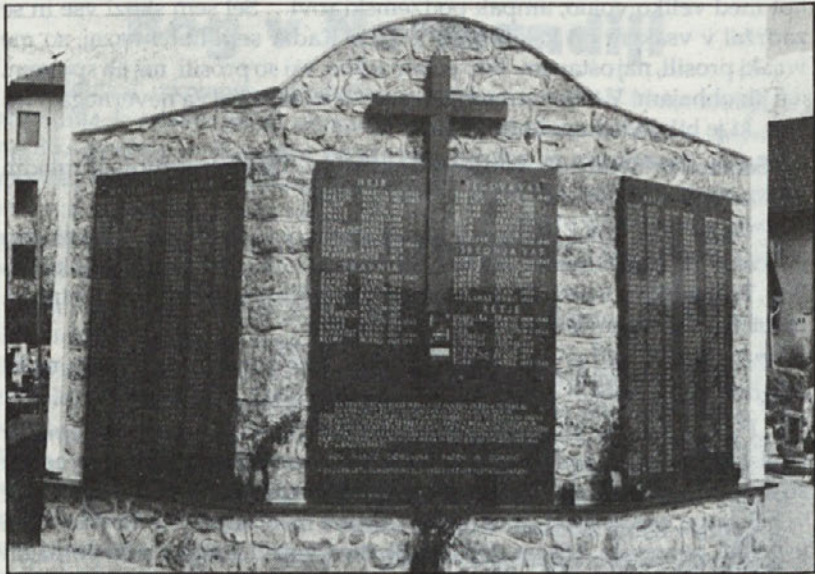
„Govoril bom o mrtvih; kako se je spremenil naš odnos do življenja glede na oni dan. A govoril bom tudi o pomanjkanju sovraštva, ki smo ga mi vsi v prvi črti čutili do sovražnika. Ko da nas je smrt, ki nam je sledila, združevala, ne ločevala. Sovraštvo v tistih dneh proti Nemcem so si izmišljali časnikarji, politiki, stotine kilometrov daleč od nas...“

Dvoje se mi je zdelo pretresljivo pri tej pripovedi.

Prvič, kako pred smrtjo nihče ni hotel biti neveren (Bojan Štih pripoveduje v neki svoji knjigi, kako se je peljal v letalu z nekim komunistom in kako je ta začel na glas moliti očenaš, ko je letalo začelo nevarno poplesovati).

Drugič, kako v tistih mladih ljudeh ni bilo sovraštva.

In sem, Slovenec, primerjal tisti francoski junij z naslednjim junijem, s slovenskim junijem 1945...

Spominsko obeležje žrtvam v Loškem Potoku

Naslovna slika

Pod idejnim vodilom Bog — Narod — Domovina je bil general Leon Rupnik vedno nerazdružljivo povezan s svojim ljudstvom, ki ga je povsod, kjer je lahko prišel z njim v neposredni stik, navdušeno sprejemalo kot svojega varnega pastirja v neurju in ga pozdravljalo s cvetjem in slavoloki. Zato bo svoboden slovenski narod šel svetli bodočnosti naproti v zvestobi vodilu, ki mu ga je zapustil v veličastni tragiki svoje smrti. - Slava mu!

DAROVALI SO

ZA TISKOVNI SKLAD:

Ljenko Urbančič	\$ 100.-
N.N. Hamilton Ont.	\$ 25.-
Anton Bavdek	\$ 25.-
Alojz Platnar	\$ 5.-
Maks Borštnik	\$ 30.-

ZA ROŽMANOV DOM:

Rev. Avguštin Albin	\$ 58.-
Serko Dano	\$ 30.-
Oreh Filip (nabirka)	\$ 335.-
Glinšek Ignacij	\$ 25.-
Stih G.	\$ 109.-
Slava Škrl Trenton Ont.	\$ 5.- (Kanadski dol.)
Henry Zierenfeld	\$ 500.- (Kanadski dol.)
Rev. Janez Malenšek	\$ 200.-
Jože Peternel	\$ 10.-
Ljudmila Brumen v spomin na pokojno sestro Heleno Šusteršič Pfeifer	\$ 50.-

v spomin na pokojno teto

Justo Pipp, umrlo

v domovini

\$ 50.-

ZA RAZISKOVANJE POVOJNIH POBOJEV

V spomin pokojnega

Staneta Pleškota

Anica Kokelj

\$ 50.-

PONOVNO ZA TISKOVNI SKLAD. IZ MONTREALA

Jože Kukovica	\$ 12.-
Ivan Rupnik	\$ 2.-
Mary Rebernak	\$ 12.-
Francka Rabzel	\$ 2.-
Vinko Petkovšek	\$ 22.-
Lojze Starič	\$ 22.-
Matija Kozina	\$ 10.-

VSEBINA

Neumrljivost ideje	241
Ob 50 letnici smrti generala Leona Rupnika - Tone Brulc	242
Sveta noč, blažena noč... - Nace Frančič	247
Prekovali bodo svoje meče v lemeže - Dr. Fr. Blatnik, SDB	248
Zakaj so me obsodili na smrt? - Rev. dr. Fr. Blatnik, SDB	250
Sezam pobitih redovniških bogoslovcev domobrancev	252
Drobtinice zgodovine, ki prihajajo na dan - Tone Podgorc	254
MED NAMI	256
Spominska proslava v Midlandu 8. sept. 1996 - Blaž Potočnik	256
Domobranci počastili spomin generala Leona Rupnika - P.K. ..	257
Spominska svečanost na Orlovem vrhu v Clevelandu, sobota, dne 15. junija 1996	259
Ob 53. obletnem spominu	260
Pozdrav domovini - Ivan Korošec	261
Bo Slovenija dobila prenovljeno vlado? - Marjan Drobež	263
Čas v prehodu! - Alojzij Dražgoš	264
Da ne pozabimo	265
Sirene izpod Triglava... ..	268
Pismo iz Anglije - Ludovika Perko	269
Slovenian's dark secret - Zorko Bezjak	270
Se pomnite tovariši?	271
Brezno razkrilo novo grobišče - B. Budja	272
Ode zemlji - Denis Poniž	275
ODŠLI SO a ostajajo med nami	276
MNENJA IN DEJSTVA	279
Poprava krivic	280
Ob lipi slovenske sprave	283
Bog v Normandiji - Alojz Rebula	286
DAROVALI SO	III

Hurlingham Sucursal Correo Argentino (Bs. As.)	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 1596
	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 2619